

За Українську Самостійну Соборну Державу!

Вона Народна!

Вона Людина!

ВІЗВОЛЬНИЦІ

ШЛЯХ

Суспільно - політичний місячник
Ч: 11/24 ЖОВТЕНЬ - 1949 РІК: 2.

З М І С Т :

1.....	ОКРА ВІРНІ І ІДЕЇ	к
2.В.Д.....	ЛОГІКАМІСІЯ АНТИКОМУНІСТИЧНИЙ ФРОНТ	к
3.К.....	НАЦІОНАЛІЗМ В БОРОТБІ ПРОТИ КОМУНІЗМУ	к
4.З.К - ч.....	НАШІ ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ /продовження/	к
5.Л.Стар.....	ВІРНІ СТАЛІНСЬКІ ПАС-ВЕРІЯ /закінчення/	к
6.С.Словар.....	ВІД ПРАТНИКИ ДО ФОКСТРОТУ	к
7.....	З РАДІОЦІЛНИХ ПОВІСІ. І ПЕСЕНЬ:Ми не дамо; Геть вороги з України;Пісня сонні Пума.	к
8.....	СВ"ЯТО ПОКРОВИ - СВ"ЯТО УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ	к
9.Проф.Ю.Григор.....	ПОКРОВА - СВ"ЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ЗЕРОЇ	к
10.З врод.матеріал.....	УКРАЇНСЬКІ СВ"ЯНСЬКІ, РОБІТНИЧІ І ІНТЕЛ. МОЛОДІ /Відозв ОУН /	к
11. " " ".....	НАСИЛЛЯ НАД ЦЕРКВОЮ І РЕЛІГІЄЮ НА ЗАКАРПАТТІ	к
12. " " ".....	З БОЄВИХ ДІЯ УПА	к
13. " " ".....	ЯК МИВЕ І БОРЕТЬСЯ УКР.НАРОД НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ	к
14. " " ".....	ВІСТІ З ТЕРЕНУ /Переміцлення /	к
15. " " ".....	НАШІ ВТРАТИ /спісок умилив членів ОУН/	к
16. " " ".....	ВІЛНСЬКІ З ЛИСТІВ /голоси засуджених із Сибіру/	к
17.О.Гончарук.....	УПА - НОСІА ІДЕЇ ВИЗВОЛЕННЯ І ДРУГІ НАРОДІВ	к
18.....	ЛОВІДОМАННЯ ПРАС-ВІРО АЕН	к
19.....	КОНГРЕС ФРОНТУ МОЛОДІ АЕН	к
20.С.Д.....	НА ЧИСТІ ВОДИ	к
21.Р.В.Бонрик.....	ПРИКЛАДИ "ТВОРЧОГО ПІДХОДУ", ЧИ БРАКУ МОРАЛЬ- НОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ?	к
22.....	ВЕЛИКИЙ КРАЛЮВІА ЗДЕВИГ СУМ-у	к
23.....	ПОЖЕРТВИ	к

" ЧИТАЙТЕ І ПОКРИЙТЕ "ВИЗВОЛЬ - "
" НИЙ ПЛЯХ"! "
" -----

Ч и т а й т е і п о к р и в т е в і д н о в л е н и й
ж у р н а л
С У Р М А

Видання Закардонних Части ОУН

зміст

- Замовити павицї українського націоналізму
- побороє болельникам - його армії і прикладних форм
- інформувати про діяльність Боротбю українського народу
- пам'ятити відвагаті про Боротбю в світі з назовниками болельників
- організувати параді світових націй

СИЛА ВІРИ І ІДЕЇ

14 жовтня 1949 р. минають шість роковин існування і боротьби Української Повстанської Армії. Шість років героїської боротьби й зусиль, великого змагу за волю і щастя народу. Шість років безперервних великих жертв крові і життя, що їх складають найкращі сини України - бійці УПА і члени революційної ОУН.

З малих, започаткованих членами ОУН збройних відділів, розрослася велика всенародня збройна сила УПА. В боротьбі на два фронти, проти сталінських і гітлерівських загарбників, сили УПА не падали, але росли і кріпилися. Не задавив визвольної боротьби ОУН і УПА чорний гітлерівський садист, ані червоний сталінський молох. На руїнах українських сіл і міст, на широких просторах землі української, конали останки колишньої непереможної армії фюрера, гинули і гинуть сотні сталінських наймитів і кровавих енкаведистів, але УПА і ОУН, ні гітлерівським, ані сталінським наїзникам не вдалося знищити.

Во в боротьбі з наїзниками, УПА керується великими національно-визвольними ідеями, що своїм корінням сягають в давнину княжої і козацької національної стихії і духа боротьби за волю. Це сила і невміручість українського націоналізму, це природний вияв життя і росту української нації. В добу руїни і зневіри відроджувався дух українського націоналізму, що в наші часи оформився в революційній ОУН. Українська Повстанська Армія, що породжена і просякнута ідеями ОУН, перебрала в спадщину героїчний вияв ідей, за які боролися і гинули князі дружинники, запорізькі козаки і січове стрілецтво; за які борються і боротимуться "живі і ненароджені" члени української нації. Сила духа і віра в ідею, це зброя проти якої насилля, терми, заслання, тортури є навіть смерть є малі і безсилі. Такою силою духа і величчя ідей, відзначалась колись княжа Україна, славна запорізька Січ і своголішня героїчна УПА, що спільно з ОУН боронить віру християнську, життя і волю народу.

Суворі звичаї лицарської зброї, дружба до загину, безприкладна безстрашність, палка любов до народу та високі християнські моральні чесноти, відродились в новій Січі запорізькій - УПА. Українські революціонери, не шукають України в чужих доктринах і теоріях, в космополітичному марксизмі, в здобутках марксизму чи жовтневої революції, - вони не знаходять України в колхозах, в безбожництві, в релігійному індиферентизмі чи соціалізованому світі. Україну вони знаходять в українській людині, в родині, спільноті, в славіх традиціях минулого і в перспективах майбутнього, в її фольклорі, прагненнях; в світі ідей невченкової України. Вони бачуть її на дні замкнутої душі народу, що напоєна плахотиними національними і християнськими поривами і вірою.

Відродження Української Повстанської Армії традицій княжої і козацької України, піддавшись під покров покровительки славної запорізької Січі Святої Богоматері, більше як коли, кріпить віру в нас, що боротьба УПА, ОУН і цілого українського народу під проводом УГВР, закінчиться перемогою над кровавими сталінськими безбожниками.

Ми з гордістю живимося на провісній УПАрмії шлях, бо ОУН не тільки це була її творцем, але і вступила в неї свої великі національні ідеї. На порозі свого року боротьби, ОУН під керівництвом С.Вандери, стоїть плече-о-плече з бійцями УПА на полі бою, в нерівному змагу зі сталінськими загарбниками, і дивиться поза себе з гордістю, а перед себе - з вірою в остаточну перемогу і здобуття УСРР!

В.Д.

ПОГЛИБЛЮЮ АНТИКОМУНІСТИЧНИЙ ФРОНТ

Примера більшовиству навколо вже не тільки над Європою, але над цілим світом. Ще до недавня здавалося, що деякі країни Європи будуть відпорні на цю пошесть. Але так не в. Навіть у В.Британії п'ять комуністична колони діє інтенсивно, наносячи величезні шкоди. І тут, як і в інших країнах не йде ім про те, щоб поліпшити положення працюючого населення, але про послаблення оборони країни перед наступом російського загарбницького імперіалізму, якому олужать комуністи, а не своєї країні. П'ять колоні російських імперіалістів в не отупі на вав соь овіт. В деяких країнах, а особливо в В.Британії, мають вони дею іншу тактику, як на континенті. Вони тут приховані, не виступають явно, але ведуть підливну роботу укрито під різними іншими формами. Дикі отрейки, яких ми є овідками - це робота п'ятих колон. Чефже кожному ясно, що робітничий уряд, який є при владі, клопочеться за добро робітництва цієї країни, але комуністична підступна демагогія ота-рається підорвати довіря робітників навіть до робітничого уряду. Не про покращення долі робітників іде комуністам, а про перемогу тоталітарної диктатури одної партії. Бо комунізм це вороже воьому люд-отву насильницька доктрина, яка отоіть на олужбі російського імпе-ріалізму.

Ось яким шляхом, дішов комунізм до влади за залісною зволоною: Розклад з нутре народів, терор, насильство, смерть, концтабори, ма-осве виголоджування, класова боротьба, вбивання віри в Бога, вини-щування релігії і переслудування вірних, соціальне роботова і націо-нальна неволя.

З таким обвинувачуванням сьогодні виступають народи: України, Бі-лорусії, Туркестану, Кавказу, Сибіру, Ідель-Уралу, балтійських кра-ін і воіх осталітних держав. Вони обвинувачують більшовизм-комунізм і російський імперіалізм в злочинах насильства над оводою народів і людини, масових мордів, насилля над релігією, подоптання права омовизначення народів, в провокаціях і переводжуваннях агресив-них воєн і т.д. і т.д. - В Кремлі оидять злочинці які прагнуть по-неволити цілий овіт! Вони діють воюди, через своі агентури і кому-ністичні партії.

Більшовизм почав наступ на воіх фронтах в Європі, Азії і взагалі в усьому світі, де тільки сягає його збройна рука, або де лише ді-ють його нафисти: Тореви, Толіати, Політи, Маотсе.

Світ прагне миру, а більшовики глумлятьс я цього прагнення і ви-користують його для закріплення і поширення своіх впливів. Вони ле-жять воюкі зобов'язання і догосори, які для них є лише клаптиком паперу. Вони килять в усьому світі, а овіт пактує з ними. Вони по-ружують сувереніють коюної країни, підбехтують всіюькі народи проти європеюьких, чорних проти білих і т.д. Вони вносять рабову неволють, відігріши стару гітлеріюьку теорію, замініши герман-оюьку расу олавянюьков, німецьку - російюьков. Вони переслудують релігії, винищують душоюних провідників і вірних.

Інше одне українюьке Автокефальна Прасолоюьна Церква отратила 26 єпископів і митрополітів Белтінюького і Сліного. А оскільки вірних?!

В концтаборах, на заводаннях, вимордованих голодом і розстріля-них отратила Україна оюло 12 міл. людей. Сьогодні оидить у конц-таборах ССРС міл 13 - 15 міл. людей, голодом винищено біля 8 міл. людей, - недобір населення ССРС за отьохніх тридцять літ обулюється на 33 мільюони!

Спецтис я від зягладн комунізму може овіт лише ообеднаними оидами, видвігачаю величні ідеї оводою для воіх народів і людей, зокрема для народів поневоленних Москвою. Овобода для народів - обунає для нас державну сувереніють і розподіл російюької імперії воіх барн на оомостітні національні держави. Овобода для людини - обунає по-літичну і господарюьку неролоюьяду в домі коюної нації.

Ворогом оводою і оспра-адлі ости бує і є комунізм і російюький імперіалізм. Тому воборончи комунізм у воьому світі, цим оюким бо-ремоє за виволоення невоі бацьківани.

Комунізм наступє широким фронтом і має успіхи там, де владетьс я бою з нутре викликувати диверсії проти владного народу і уряду.

Тому боротьба проти комунізму муоще вестися в освітовому широкому масштабі. В цій боротьбі український народ стоїть в авангарді!

Будьмо і ми - українська еміграція - передовим загонем антикомуністичного фронту, змагаємось проти тиранії і поневолення людства. Розкажімо правду про комуністичне нещастя робітникам В. Британії, розкажімо про те, що таке більшовизм, кого він пресне, що він зробив з нашої рідної землі країну робота, голоду, нужди, смерті!

Це саме жде, це вільний світ, це випадок перемоги комуністичної брехні. Заклинеймо овободолений світ піддержувати нашу боротьбу в Україні і в усіх країнах за залізною завісою, бо, як більшовизм переможе нас, тоді вже ніщо не стоятиме йому на перешкоді до підбою світу.

Наші ідеї соціальної правди і національної волі, ми несемо в народні маси західного світу. Ми піддержуємо антикомуністичний фронт, воїна нашими оцями і зобою. Ми тямимо постійно, що там, в нашій далекій Україні, кривавиться народ, наша героїчна УПА і ОУН. Там старі і діти, жінки і мужики держать фронт оборони ідеї волі України і всього світу. Кривавляться і гинуть але не здаються. Сьогодні цілий український народ - є цим анонічним героєм. За залізною куртеною - в катакомбах наші Церкви, єпископи автокефальні і греко-католицькі на каторгах, - там, "навіть молитвою ворог не дасть".

Пропягуючи ідеї визволення всіх народів ССРСР, протиставляємо червоним російським імперіялістам Антибільшевицький Блок Народів /АБН/, якого метою є: суверенні національні держави в етнографічних територіях на руїнах російської імперії. Державна, а не федерация - наша ціль! ОУН, УПА, АБН боряться за такий лад, де не буде ні народів гнів, ні народів рабів, ні експлуататорів, ні експлуатованих, ні визиску державою людини, ні людини - людини: за справедливий соціальний лад людини праці! Лад свободи і справедливості універсального порядку, протиставляємо комуністичному ладові - гнєту і насильству! Комуністичному рабству - протиставляємо лад, опертий на Божих законах, на християнській моралі та пошануванні гідности людини.

Наша мета: Самоотійна Соборна Українська Державна і розподіл ССРСР на національні держави!

Ми піднімаємо перед усім це вільним світом наш голос протесту проти насильства над свободою оумління, проти рабства і тиранії, проти національного і соціального поневолення України і десятків інших народів. Переотерігаючи вільний це світ, перед смертельною комуністичною загрозою, що стоїть перед ним, ми впадемо отати на допомогу поневоленим народам, народам АБН, УПА і всім національно-визвольним організаціям, всіх поневолених більшовизмом народів.

В О Г І Б А Т Ь К І В Ш И Н А - це гасла випиовані на наших бойових прапорах, і під цими прапорами ми переможемо!

- ххххх -

К.

НАЦІОНАЛІЗМ В БОРОТЬБІ ПРОТИ КОМУНІЗМУ

Боротьба проти виступаючого в цілому світі комунізму, вимагає не тільки великих зусиль і жертв, але і великих протинавних ідей та відповідних методів. Методи ліберальної демократії, ніколи не можуть довести до перемоги над комунізмом. Цими методами вже борозав напр. німецький народ проти нацизму та більшовизму і прогрес. Ані ідеї ліберал-демократії, ні її методи не є в ладі протинавних всякому родові тоталітаризму, як зрештою - нацизмові, так тимбільше злізе - комунізмові. Тому не на оному поглядати не доводиться. Комунізм - це агресивне віра. Ліберал-демократія - це розкладові умовини. Тому комуністичній вірі треба протинавнати не еціонозальну ідею і християнську віру. Комунізмові можна протинавнати тільки націоналізм, як визвольну ідеологію нації і людини в рамках нації, а не кожду третью посередню силу поміж двома протинавними. На вулицю проти комунізму муощають вийти маси, самозвичні, безстрашні! Які ідеї виведуть їх на вулицю? Хто віде в заводах і в тих заводах діятиме, цей метице вплив на маси: водночас кожди його ідея буде правильна, за ним буде перемога. Чи можна уявити собі, що напр. являть українські соціал-демократичне партія: УНДО, УРАД і ім політбюро могли за імя

свого комплексу ідей вивести українські маси на вулиці західних оточень, в яких тисячами вже сьогодні знаходяться українські робітники? Сьогодні слабкість соціал-демократів уявляється не менше в тому, що п'ять колонн колекту іі гріб, а вона з ними пактує, сидить за одним столом.

Отже треба серед наших заблудлених людей, що давно відбилися від рідного ґрунту, розгорнути неполовинчасту, не акцію компромісу по лінії трезвої, французького типу, сили, а акцію на або - або. Одна справа мусять встати при ударі двох! В захист воюючої України можна стати не ідеями згоди з ворогом, ліберальної толеранції воіх без винятку доктрин і партій, отже і комунізму, байдуже по це троцькський кінь ворога, - але повним запереченням комунізму воіхких видів, як ворожої теорії і видвігненням ової ідеї, діаметрально протилежної більшовицькому тоталітаризмові взагалі. Це є велике і зумисне роблене помилка, мовляв, діаметрально протиставлення більшовицьковій зветься фашизм - правий тоталітаризм, або друга помилка: протиставленням комунізові є демократія. Обе погляди є башкиві. Ліберал-соціал-демократія допускє існування поруч себе комуністичної дії, через овоє слабкість розв'язати соціальні питання, тобто ідейку відкилість, - отже признає рацію і необхідність дії комуністичних п'ятих колон, бо сама не може опрацювати в незвичайних проблемах. Тим чином підтверджує овоє перекимість. Фашизм-нацизм-правий тоталітаризм заперечує оправді, існування поруч себе комуністичної партії, але бореться за розв'язку складних соціальних проблем невловимими методами глянжшальтуванням воього і фізичним насиллям, перебіраючи від більшовиків комплекс зворобів, отозовених як вислід інтернаціонально-соціалістичного тоталітаризму, - в рамках національного соціалізму. Це найвимовніше підтвердилося в Німеччині, де навіть термінологічно ця теза знаходиться завоє підтвердження. Міроприємства інтернаціонального, національного, демократичного соціалізму ведуть до одного вислуду. В основу воього тут покладено в національному аспекті: імперіалізм, в соціальному: соціалізм, тобто примат суспільства /анонімного/- держави над національно-суспільною, творчою людиною. Сталін "будував" соціалізм в одній країні, Гітлер у другій. Сталін отанув за воєвітню російську імперію, Гітлер за німецьку. Сталін за російський, воєвоєвний славянової ідеєв, ресизм, - Гітлер за німецький, відмінний оловом: германський.

Демократичний соціалізм виходить від лібералізму, тобто атомістичного розуміння суспільства, як оуми механічно пов'язаних одиниць. Отже, заперечує нацизм в принципі, хоч би тактично іі признавав. Органічно не вищється нація ані в ліберальному, ані в соціалістичному, воїх частей світогляді.

Визвольний націоналізм який зветуєся Україна, це: отвердження нації, як синтези Вєрченкович "живих, мертвих і ненароджених" земляків і людини в лоні нації, як овобійного творчого отова, яке знаходить овоє призначення в омолодсковоєвженні шляхом олужби нації і родині, другий органічний клітині, заперечуєний соціалізмом воіх частей, як і лібералізмом.

Як розуміє націоналізм демократію? Демократія - це є метод виконання провідної веротак народу, яке, мовчи мандат від народу, як сучасно пишуть, кармує продовж означеного часу його ділами, тобто, воєвоєвє герметом. Націоналізм за владу народу. Але він проти влади клас, яке всталося в ліберально-демократичній системі /нпр. Франція/. Націоналізм вважає, що керівну веротак виконувати може народ різними методами, які на даному етапі життя нації найбільше забезпечують іі інтереси. Головне тут є гарантія овободи людини і росту національної опіаноти. Зв'язання з тим, чи іншим методом еманції провідної веротак є несуттєве і несприятливе ідеї народоєвлади. Форми народоєвлади, еволюціонують так, як навієм іі отають чимраз ширші кола народу. Баєє народоєвлади від вузької обмеженої, старо-ієвєвської, стає чимраз ширшою, зотосивим овогодні весь народ. Значить, овогоднішній новий етап змислає нові форми. Більшовики вдумали собі народну демократію. Але річ не в ярлику, а в такит ідеї і методах, які потрапляють у опіане протикотєвтичне тоталітаризмові з права і в ліва. Зодночас отверджючи, воє методи ліберал- і соціал-демократії так не виправдують себе, а в ерену отаодить нові сила: визвольний, антиімперіалістичний, тобто революційний націоналізм, як овообіймачча ідеологія нації, яке розв'язує по новому вої проблеми соціального буття.

Лише така ідеологія в оліі унічно протикотєвтичноє комунізові.

Механічними засобами - комунізму не перемогти. Муєть бути розв'язка наболілих питань, з якими вже не справляється ніде ліберальна демократія. Китай, Франція, тощо - пророчі і докази. Комунізм марше-рує в Європі і Азії не так завдяки тому, що Москва дає гроші, бо мільйонів людей купити не можна, але передусім тому, що є неволя-рабо-тво-нужда, соціальна та національна кривда і несправедливість. Тому, щоб уоунути комунізм в світі поза СРСР, треба уоунути підложка до него. Зовсім інше річ в СРСР - там держитьс'я він лише на силлях. Але поза ним і часадями - він белемутить народи, навязує до їх со-ціального або національного поневолення. Протидія є можлива позитив-ною розв'язкою всіх наболілих питань і кривд. Тоді комунізм зникне як примара і перестане бути небезпечним. У нашій дії, теж поза Україною нам треба тямити ту велику правду і нешою працею беред нашої емігра-ції, і поза нею, отавчи в захист олушних вимог робітництва і пропові-дуючи серед нього як і через нього, беред чужинського робітництва, ідейного справедливого порядку, докзати, що ми - захитники майбут-нього, а не поترفікатори старого.

Лише під такими прапорами зведемо народні маси до переможного зудару з комунізмом. Вій буде виграний не в кабінетах, ані в зам-кнутах проавітанських овітлицях, а на вулицях Європи, при зударі но-вих дянтонів, що маршеують на чолі маніфестуючих мас, проти всіх торезів, що оупутали робітничі лави. Отвертого боє з комунізмом ніко-ли не уіникнути. Тому зоно оспраді омішно олухати заяви про бахання опінпроді з комуністами ліберал-демократів Заходу. Це є угроблення зоряної демократії, це - демобілізація себе. Тому і мертвон вже отала вона. І Гітлер і Ленін дішли до злади легально, в рамках зобов'язу-ючих правил гри ліберальної демократії. Тому ззідкілля ця оборона її, яке саме в могилу покляде воє народів!?

Лише цілком нові ідеї переохуть комунізм. Вони вже родятьс'я. В У-країні діють від десятиок років, в Європі і Азії тепер пробуджують-ся...

- II -

3. К - ч.

НАШІ ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

/Продовження/

- Нема конкретна політична мета - розподіл СРСР на національні держави.
- I. Український визвольно-револю-ційний націоналізм боретьс'я за від-новлення Самостійної Оборони - ні від кого незалежної - Української Держави, шляхом розподілу СРСР на національні в етнографічних межах держави і повернення суверенітету звоальним державам СРСР, при віді-оєненні з них національного принципу /прм. проти Політкі 1930 р. ЧСР і т.п./. Український націоналізм є воєночав проти всіх форм російсь-кої імперії, за її остяточний розподіл і знищення.
- II. Український націоналізм змарочує именсбуть визнаєння України з Московією /федерацию, конфедерацию, унію, "союз трьох Русей" тощо/. Він заперечує всякі укриті імперіалістичні, механічні міжнаціональ-ні конотруції, зозвоельовні федеративних, конфедеративних, чи іншоє ме імперсьок ідеєє "опільної" великодержави з т.зв. доби імперій, які націоналізм вважає прийнятні в Європу вже історичним анатронізмом. Єдинов на часі і на потребу є: націоналістичне концепція: ідея само-стійних держав всіх народів та гармонійна співпраця і зсамооборона і допомога з рієних формах на засадах рівності збільшених народів.
- III. Український визвольно-революційний націоналізм стоїть за позну національно-політичну самостійність і державну відоєраженість оєль-тійських народів, Білорусі, Кавказських народів, Туркестану, Дону, і звагалі всіх поневоєних оєльсьовинам народів Європи і Азії та його оєтелітів.
- IV. Український революційний націоналізм стоїть за тризлий оборо-ний союз народів України, Білорусі, Дону, Кавказу, Туркестану і ін-ших загрожених російським імперіалізмом для захити їх воєлі, за між-державний договір рієних партнерів, як допоміжний гарант суверенно-сті.
- V. Міжнаціональної формацией, яка, координуючи визвольно-революцій-ну боротьбу народів, змагає за розподіл СРСР на національні держа-ви і позне знищення російської імперії всіх видів, та побудови

нового ладу, зпертого на опізиренні і взаємодопомозі та різноості партнєрів-самостійних держав - є АНТИСОЛЬШЕВІЦЬКИЙ БАЛОК НАРО-ДІВ /АН/.

/Продовження буде./

" " " "

Д. Стєвєр

ВІРНИЙ СТАЛІНОВСЬКИЙ ПЕО - ВЕРІЯ

/Закінчення/

В лютому 1936 р. на засіданні ЦКЗКП/6/ повстало питання кого поставити на місце Ягоди: запрошено три кандидатури. Одно - Берія, друге - Єзов. Єзов є молодий большевиків. Працював на пості голо-ви Центральної Партійної Контрольної Комісії при ЦКЗКП/6/. Єзов мав би то відкрити змову про забиство Кірова. Хоч Берія мав більше шан-сів стати головою ГПУ СРСР, то Сталін, одначе, чомуось вибрав Єзова. Та Єзов знів, що доки є Берія - його положення буде хитким, він ви-рішив разом з ліквідацією "ленінської гвардії", зліквідувати також і одного із "оталінської гвардії" - Берія. Але Берія, як отарий енкаве-дист, довідується, що Єзов готує на нього "оправу". Берія негайно оповіщає перед Сталіном справу рубом. Або "я виходжу з партії, або перевірити справу, що її веде проти мене Єзов". Сталін призначив пе-ревірочну комісію під головуванням Молотова, яка відкрила більше, як те, чого чекали. В справях НКВД, що їх він Єзов знайдене "докази" про ворожу працю Кагановича, Андрєєва, Мікояна, Ворошилова, Калініна, Бе-рія і інших. Серед ворогів народу не було тільки... Сталіна і Молото-ва. Чим урядування Єзова були окінчені. Його тихцем зліквідували, а Берія, як того, що відкрив антиоталінську "змову" Єзова і Єзова, призначено на місце Єзова - генеральним комісаром державної безпеки СРСР і начальником НКВД СРСР. Берія почав діяти. Він впершу чергу пе-ревів генеральну чистку в озному НКВД. Тисячі енкаведистів були за-реєстровані, розстріляні або заарештовані до концтаборів. Заарештовані, в'язні мали надію, що їх Берія поверне на волю, бо Ягода і Єзов заарештували та заарештували їх безвинних. Цікаче було й те, що з призначенням Берія на посаду начальника ГПУ СРСР візанчні тортури на допитах припинено. Бе-рія був відомий тільки на Кавказі. В РСФСР чи УССР його зовсім не знали. Тільки в 1934 р. про Берія довідується широкі партійні кола та інші маси. Довідується з газети "Прєвда", яка подала дуже широкую інформацію, вірніше надрукувала цілу доповідь Берія, яку він 3 дні робив на нараді в Грузії по історії большевизму. В о-вої доповіді Берія ажрато підкреслив, що Ленін в Москві і Петро-граді, а Сталін в Тбілісі на Кавказі ще 1908 р. "незалежно" один від одного створили большевицьку партію і вели роботу серед пролетаріату. За це Сталін не забув Лаврентія. Він на візді ВКП/6/ вводить його до складу Центрального Комітету Партії СРСР. Досить велике кількість грузинських большевиків не хотіли знати Сталіна за "вождя народів". Вони зває час знаходити нові опозиції до Сталіна. Сталін був змуше-ний зліквідувати своїх бунтарських учителів по партії, яких тепер він на-зивав "націонал-уклоністами". Ця опозиція до Сталіна заходила так да-леко, що навіть грузинський радянський уряд видає ухвалу про устален-ня кордонів поміж Грузією і РСФСР, вимагає на кордонах мито за тор-гівлю і забороняє грузинським виходити заміж за москалів. Ще при жит-ті Леніна "націонал-уклоністи" категорично зимагали від Леніна від-дати Сталіна й Орджєнікідзе під оуд, бо їм отавилоось за вину не ті-льки політичні, але і кримінальні злочини. Коли ж Ленін помер, то деякі отарі большевики припуокали, що і тут до цієї справи Сталін приклав руку /отруїв Леніна/. Сталін "націонал-уклоністам" нічого не забув. Через 12 років він, руками Берія, зліквідував всіх "уклоніс-тів" і Будо Мдивені та інші були розстріляні, а Берія призначений на посаду генєрального секретаря компартії з одночасним виконанням обовязків начальника Грузинського ГПУ.

В "генеральній чистці" 1937 р. лєдві не загинув і сам Берія. Од-наче чистка - це спеціальна політика і Сталіна і Берія. Для хотіли доказати масам, що всі арешти від 1936 р. до 1939р. - це справа рук "ворогів народу", які пролізли в ГПУ. Одначе ніхто із заарештованих кон-цтаборан з концтабору не був звільнений. Всі відбували призначений

ім термін ув'язнення, а деяким навіть призначено. З початком війни 1941-45 рр. Берія розпочав антимілітарний терор, гірший навіть як за Сталіна. Керими, розстріляни, задушені, жахом Берія врятував Сталіна під час війни. По війні Берія звільняється від керівництва НКВД, але він стає першим дорадником Сталіна у справах внутрішньої політики ССРСР. І на випадково в 1948 р. головою комісії атомної енергії призначено невідомого Берія, а не інженера Меленкова, який по війні займає посаду Берія, начальника НКВД ССРСР.

Як відомо, по під час війни за ініціативою Берія і його наказу арештують кожні людей - навіть цілі народи. Це з наказу Берія арештовано народи: чеченців, інгушів, кримських татар, калмиків, карачаївців. Це він керував переселенням українців із західних земель на схід /в Сибір/. "Автономні республіки" заарештованих народів зліквідовано. Берія увів у Червоній Армії т. зв. "відділи смерті" та "заград загони", які стріляли по відступавцях, або по тих, що переходили до півночі, жовнірах. До цього все це зведено прикладу страту через повішення - це практикувалося на фронті і в заміллі. Особливо були і в дії "першого заградника Сталіна", члена "сталінової гвардії" Аврамія Берія.

==
==== =====

С. Слюсар

ВІД ПОЛІТИКИ ДО ФАКТОРІУ
+++++

В першій половині свого панування московський більшовизм мобілізував увагу мільйонів поневолених ним людей і народів ССРСР на проблеми світової революції, на проблеми побудови соціалізму і комунізму в усьому світі, на перебудову ССРСР з країни аграрної в країну індустріальну і т. д. Увага мільйонів була настільки занята "проблемами", що вирішенні яких мусіли би настати "рай на землі", що навіть розмова про "краватки" /"галстуки", як кажуть москалі/ вважалась за відгомін мішанської "гнилої Європи". "Європа гниє" - кричали більшовики та різні більшовицькі "охвістя і підхвістя", побачивши на комусь краватку, або пошукані від когось записи одяколову, - "гниє і розмоєть світ скоріше до самої "квітучої країни" будованого соціалізму, до з ударком бригадою світового пролетаріату". "Ось дивиться - шодобувають мови, - це ж суб'єкт одягнув галстук і надимолонився. Товариші! Треба нам придумати до цього суб'єкта, чи не в він якийсь диверсантом німецького або англійського капіталу".

Знавалося, що ті московсько-більшовицькі вектори і "оптиці" не буде з кінця. Але кінець прийшов. Просто, кінець на той, на який розраховувала московсько-більшовицька верхівка, а той, на який більшовики змушені були пристати, коли побачили, що терпачі чекання рай на землі уже починав лопатися. В зв'язку з цим, було урядово проголошено, що той очікуваний "рай на землі" вже наблизився. А щоб мільйони поневолених людей і народів ССРСР не сумнівалися в наявності того "рая", більшовицька Москва організувала адміністративний поділ ССРСР на області і утворила адміністративний поділ ССРСР на райони для безпосереднього і оперативного керівництва "районними і селами ССРСР в Кремль через свої філії - КПУ/б/ України, КПУ/б/ Білорусії і т. д.

Тепер на кожному кроці з'явився рай-партком, рай-виконком, рай-НКВД, рай-політотдел, рай-колгосп, рай-терма і багато, багато інших рай. На цій основі проголошено соціалізм "будованим", життя поневолених мільйонів людей і народів названо "квітучим", а людей і народи "теплими".

Коли хтось у цьому сумнівався, то йому загрожувала опієтка рай-терма, потім республіканська терма, потім повоєнні муки в руках катів, а потім смерть.

Поневолені більшовицькою лямі і народами ССРСР побачили, що світове "революція і комунізм" - це лише "магічна паличка" в руках більшовиків. Вони стали бачити по формі, стали ненавидіти все більшовицьку "магію" по суті. Зачували такий стан речей, більшовицька Москва, Кремль та "товариш" Сталін "перобудувалися" та почали будувати "комунізм" лише в одній області країни - ССРСР, а тих до квітучого і в цю "квітучість", почали розстрілювати, так, як і там, що перед тим не вірили в побудову комунізму у цілому світі. Але не дивлячись на масові розстріли, верети більшовицькому і більшовицького комунізму не тільки не зможилось, а навіть - збільшувалось, обіймаючи

само підбольшевницьке буття обумовляє антимілітаризмську свідомість.

Тому-то більшовицька Москва вирішила переключити увагу поневолених нею мільйонів людей і народів СРСР із проблем політичних на проблеми фокотротів. Але проблеми фокотротів передбачають проблеми краваток, проблеми, якщо не духів /перфуми/, то принаймні одеколону, проблеми манікюрних помазок і лаків для пальців "партійних і позапартійних"...нігтів. Крім того, проблемами фокотротів передбачають проблеми парків і танцювальних площадок.

Тай почала більшовицька Москва /на основі індустріалізації/ будувати, замість комунізму, парки з танцювальними площадками, водди, водди - де треба й не треба, мовляв, танцюйте, тільки терпіть наш комунізм. Та не всі могли танцювати, а тим більше не всі могли терпіти московсько-більшовицький комунізм. А тому, всіх тих, що не хотіли танцювати, заплетивши 2 крб. за вхід на танцювальну площадку /крім платні за вхід до парку в сумі 1 крб./, а також не хотіли терпіти московсько-більшовицького "комунізму", більшовики розстрілювали, і цим самим "зрохочували" інших людей до танців.

У зв'язку зі збільшенням "бажаних" танцювати, потрібно було збільшувати кількість танцювальних площадок. А щоб цілі поширення танцювальних площадок було більш зрозуміла, почали будувати танцювальні площадки біля терем, на тих місцях, де закопані трупи всіх небажаних танцювати, тих, що не бажали терпіти московсько-більшовицький "комунізм", мовляв, хто не хоче танцювати, хай танцюють інші на його кістках.

Так було до гітлерівсько-сталінської "вітчизняної" війни. А зараз, хочби й хотів хтось потанцювати з "радою", у зв'язку з перемогами, так немає де, тай часу немає, бо ми зноввали собі нову п'ятирічку, і мусимо відбудувати протягом найближчих п'яти років все те, що було збудовано за три п'ятирічки, і з цього за роки війни осталися одні руїни.

■ ■ ■
■ ■ ■
■

3 революційних поезій і пісень:

МИ НЕ ДАМО

Ми не дамо катувати народу
І нести загладу предідній землі
Станем ордани бунтарського роду,
Провітими всі землі, всі землі, краї.

Порив безмежний за волю й життя
Нао всіх покликєє до бою.
До бою палкі, молодечі серця,
Розплати цео' близький. За заброві!

Ми не дамо руйнувати країну,
Все досить безправотва й гламу й мук,
Горе й неволя омиів України
В мільйонах тєрдий затискає піотук.

Криде розгорнем, заграть гармати
І мєши червоні кругом зацвітуть,
І рушуть отєпами козацтво зєвайтє:
Вотєвай, Україно, з невільничих пут!

Невице сонце розірвало хмари,
Залізного Гєнти ми, омілі брєти,
Едєрим мечєми неспадної кери,
Тїкайтє всі зайди, тїкайтє кати!

"УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДЕ! Кличемо ТЕБЯ: Стєвай до боротьби
за свою волю, за свою дєржаву!"

/З Універсалу УГВР/.

ГЕГЬ ВОРОГИ В УКРАЇНІ.

Гегь вороги в Україні,
Гегь із широким степів.
Досить кайдан і неволі,
Досить наруг і терпіння.

Наш чернозем плодотивий
Нашу славу батьків
Ми боронили-мем оміло,
Ми росієм ворогів.

Наші високі Керпети,
Потугий наш батько Дніпро,
Кличуть до зброї стазети,
Кличуть скидати ярмо.

Станьмо всі враз, Українці,
Станьмо як сила одна,
Червону оводету прожежем,
Завже всім нам свобода.

Зірвем кайдани большевицькі,
Пам'ятамо ганьбу й руйну,
Зв'яжнем своїй Край - СВОЮ ДЕРЖАВУ
ВІДНУ ОСВОРНУ УКРАЇНУ.

* * *

Мерко Вовчак

ПІСНЯ СОТНІ БУМ:

Співай, шуми, зелений бере, -
Гукайте громи ведяні,
Загрой трембіто на всі гори,
Світить у путь святі вогні!

Загрем гордо в кулути
Ми несимкім грізна чого!
Співайте грімно мінюсти,
Зотавай, Україно, прасвяти!

Йде сотня наша наче вихор -
І з нами нах осенник Бум.
Хоч смерть грізна і лесе дуго -
Ми йдем пам'ятає катівський глум!

Копайте легі супостати,
Вперед завзяті вимки!
Зотавай, зотавай, Україно Мати -
Грами кавказе наш гріжкий!

Сл. пам'яті сотенний Бум, командир відділу УПА в Чорному лісі, згинув героїською смертю на полі слави - 21. березня 1945 р.

* * *

СВЯТО ПОКРОВ К -- СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ

На основі постанови Української Головної Визвольної Ради від 30. травня 1947 р. свято Покрови Пр. Богородиці 14. жовтня, відзначається як традиційне свято УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ. Відродженська збройна сила українського народу У к р а ї н о в ь к а П о в с т а н о в ь к а А р м і я, якої перші збройні відділи повстали рівнож в жовтні 1943 р. на Поліссі, для зафіксування цього історичного моменту прийняла день 14. жовтня - Свято Покрови як символічний день УПА. Таким чином день 31. серпня, на дові був прийнятий як день Свято Зброї, означає як історичне пам'яткове дата здобуття Українськими Арміями Києва, а відзначає знову традиційне свято Покрови, покровительки загорівської Січі, і української Збройної Сили. Свято Покрови отже водночас офіційною датою відзначається української Збройної Сили - святом Української Повстанської Армії.

ПОКРОВА - СВЯТО УКРАЇНСЬКОЇ ЗБРОЇ

Свято Покрови - традиційне українське свято, а найбільш чим часів урочисто відзначає його жвава народом як день перемоги над ворогом, як день, коли в наслідок небезпечної заступництва мати лем відомий наводі чужинських наїзників, які прагнули поневолити наш народ, як тех відбором собі волю та незалежність.

В історії Нового Заповіту відомо про ней анж, як в давнім часех вселитесьні сила невірних завойовників облягали одна традиційне місто з метом Бога зобі підкорити. Знесилені, вистужені доггор і вельок облягом, неможли місто, на жаль завобі боронити-ся з нелюте переважним наїзником, з наїзю на Боку помін,

вознесли свої молитви до неба, благючи Матір Богу заступитися за них і врятувати їх від грізного ворога. І коли в опільній молитві охоплені релігійним екстазом, люди піднесли погляди догори, то побачили на небі Богородицю, яка розпростерла над містом свої шати.

Велика радість запанувала між людьми. З цієї візії побачили вони знав високої воли, усі були переконані, що Матір Божа врятує їх від ворожої навали. Люди охопило піднесення, ентузіязм, віра в Богу до-помогу і всі з новими силами кинулись на ворожий табір розложений навколо всього міста. Ворог не чекав такого несподіваного удару і змочочення знемацько, відступив у паніці, кидавши зброю і опорядження. Місто було врятоване.

На українському ґрунті ця подія в усній народній творчості трансформувалася і її місцем став відомий почаївський монастир на Волині, що взнав тоді облоги з боку велетенських турецьких і татарських орд. Ігумен монастиря, преподобний Дов Почаївський з горячим молитвом звернувся до Богоматері, просячи врятувати почаївську святиню і не віддати її на поталу ворогові. Матір Божа почувала молитви і монастир був врятований.

Нам нарід висловлює заступництво Богоматері, той ентузіязм, піднесення, нову силу, яку запалив у оборонцях обложеної твердині образ Богоматері, що з'явився над ними і ніби опрацював їх до нової боротьби з напастниками, яка закінчилася перемогою. Саме через це так пишуть цей день і люблять його святкувати наші воїни. Зід козацьких часів, від повстання за Дніпровими порогами олавної Запорізької Січчю, стало Свято Покрови традиційним святом Запорозців і від тоді по спадковості перейшло до українського воїнства нових часів.

Але коріння цього свята в українському воїнстві сягають далеко, ще в добу княжої України, в дні незабутньої слави, коли переможні князі дружини ходили на Царгород, і вкривали авреолом величчя і героїзму свої бороди знамена. Ще тоді предки наші, хоч і були ще поганської віри, але зберігали толеранцію до інших релігій та панували вісвідповідання інших людей.

У 860 р. князі дружини на 300 човнах переплили Чорне Море і рушили на Царгород. Візантійський імператор саме тоді був зайнятий з військом на війні в Малій Азії і Царгород лишився без охорони. Княже військо почало захоплювати околиці Царгороду. Запанувала паніка і візантійське оточення а в неві і Босфор - ключ до Чорного моря - ледви не опинилися в руках українських князів. Але врятувало Царгород трієхтіанське духовництво. Царгород звеліз обносити по мурах міста ризу Богородиці, яка переходувалась в одній із церков. Вщеники знесли час правили молебні на мурах. І князі військо хоч і були поганської віри, не наважились випадати підчас Богослуження, зібравшись і повернулися назад на рідну землю.

Цей великодушний лицарський вчинок нашого воїнства високо підніс його чистоти в очах світу і звиклім за нашими дружинниками славу гуманних і толерантних у відношенні до інших релігій.

Походи княжих дружин відзначалися всіма правилами лицарської і шляхетності. Гардий Олег, що в висліді оволого відважного походу примусив візантійську оточення опантулювати і на відзнаку своєї славної перемоги прибув на царгородській брані лит, прославляючи тим не завдяки величчю і силі української княжої держави, і його наступник Ігор, що хоч не мав таких воєнних успіхів на Чорному морі, як його попередник, але прославлявся походом на Каспійське море - шанували всі засади лицарської поведінки, гуманності і великодушності у відношенні до переможених ворогів.

Святослав заохотник князь - лицар, що прославив силу української зброї підчас своїх необхідних походів на піанічний Кавказ і Балкан, проти Болгарів і Греків - ніколи не розпочинав війни несподіваний неспоконем без попередження. Він завжди перед наступом повідомив своїх противників: "Іду на вас".

З принахтам триєхтіанства за часів Володимира Великого, прослава Мудрого, як і в князів Галицько-Волинської держави Романа, короля Данила та його наслідків, ширяться ці лицарські засади у воїнстві. Християнське віра формує у них світогляд побудований на людяності, шкестності, великодушності.

Далші часи позначалися добов татарського лихоліття, втрачав княжої державності, пануванням хижих татар - монгольських завоювників та польсько-литовських завоювників. Під пануванням чужоземних завойовників, серед руїн, пожежі і крові, що залишала по собі все-

знищуюча татарська навала, загинули найкращі культурні пам'ятки Української Держави княжих часів. Однак золотий дух цього народу, його неотримне прагнення до політичної свободи, державної незалежності не дозволяло придушити ворогам і він знайшов свій могутній вияв у Козащині.

Відтоді, як у 1552 р. на острові Хортиці повстала легендарна, оспівана в піснях і думах Запорізька Січ - орден українського лицарства, що започаткував другу добу української державності, відкрилася новий період нашої історії.

В козацькому брацтві, що носило народний характер і будувалося на принципах справді демократизму, панував глибоко-релігійний світогляд. Зір об'єднувала і зміцнювала всіх членів запорізького лицарства. Недаром, коли до Січі приходив новий чоловік прохачи прийняти його у склад товариства - козаків, кошовий отаман вперше питав його: "А ти в Бога віруєш - в церкву ходиш - Отче Наш знаєш?" А одержавши позитивні відповіді, вимагав від новачка перехреститися і вже тоді приймав його до Січі і відправляв до одного з куренів.

Через доводилося козакам відважно боронити Січ від нападу татар і турків, не раз облога була довга та вионазлива, а ворожі сили майже переважали, проте завдяки великому героїзму і самоповазі запорізьких лицарів усі спроби ворога-напавника лишалися марними.

Спільність долі запорізьців під час таких облог з долею тих християн, які перебували в такому оточенні ворогів, провалили Матір Богу врятувати їх, дуже піднесла серця лицарів Запорізької Січі саме пошану до свята покрови.

Іменем св.Покрови звалися запорізька церква на острові Хортиця, по в ній спільно молилася вся Січ. Образ Покрови був розшитий на корогвах і знаменах козаків, які пронесли їх у славі бойових походів проти татар, турків, поганів.

Чи не за часів мушкетерських походів князя Дмитра Байди Вишневецького, оспіваного в народних думах героя кримських і волозьких походів, чи не за Богдана Хмельницького під Адаман-Керменом майорили корогви з Покровом над лавами Козацького війська.

Хіба не це саме знамено гордо майоріло під подувом свіжого морського вітру на поглі човна Івана Підкови, що зі своїми чайками настиг велику турецьку галару, яке везла 300 християнських бранців до неволі, відбив тих людей, привіз до Риму і подарував Папі, за що Папа Павло нагородив його золотим медалем.

В буряну добу козацьких воєн кінця XVII століття, над загонями Христофа Кошицького, Севера Наливайка, Григорія Лободи, Пилипосця, Кривоноса, вийшли знамена з Покровом. У фатальному бою під Сохоничем, де полягли головами тисячі козаків, що повірили підступним запевненням польського гетьмана Степана Жолкевського про недоторканість їх усіх, вилетіли йому своїм ватажків, в цілі криваві борні вивався лише одинокий загін гетьмана Кривоноса, тримаючи з любов'ю знамено з Покровом і не даючи цієї дорогої релігійної запорізької спадщини в бою.

Святі олені походи гетьмана Петра Конашевича-Саргайдовича під Москву, на Крим і в околиці Чергорода, здобуття незалежного козацького ринку - Кафи, звідки українських бранців розвозили в неволю до різних західно-європейських, північно-американських і азіатських країн - як і інші подвиги були здійснені під тією тією з корогви з образом Покрови.

Численні війни, що відбувалися одна однією за другою та в певних перервах, позначені іменами гетьмана Замби, Івана Сулика, Тараса Трасила та очалдуні зусилля народу знайти визволення з під гніту польської шляхти, втілені в повстаннях Остраниці та Гуни значили непоборну волю цього народу жити своїм власним життям: це немов доля цих обласних членів ворогом християн, які неважали на величезну перевагу ворога все ж мужньо протистояли їм, вірючи у овоє перемогу.

Могутніми силами розвивався по Україні потужний рух Хмельницьчини, цей великий вияв неотримного народного гніву проти іноземних поневоджів. У бурі всенародного піднесення, в укріплених немирних славах перемог під Костяком Волин, Корозьком, Поклявцями, в героїчному марші їх під стіни Азова і далі до Замостя, козаки Богдана Хмельницького, піддані всенародним повстанням землі-братів, що значить одна української зброї, коли не вперше вивабляв визвольний ідея.

Всі нештатні війни і зборітська кампанія, московський похід і великі військові операції позначилися цією «соробістю», рішучістю, хоч і не завжди досягаючи успіх, про те чіра в правду ової справи, овоіоміть того, що лише у збройних змаганнях завоме наш нарід ової волю - не залишеде козацького «війська», на цю велику ціль благооловляде іх Матір Божа з боішого знамена Покрови, що гордо колихалася над козацькими латами.

Славний продовжувач справи Богдана Іван Зигочовський, що намагався навчати воячки з іншими царцями, порвав з Москвою і в ованому бою під Моголопом здобув величезну перемогу, знищив ую мілітарну оилу москві і довів непоборність українського війська, коли ним керує висока ідея боротьби за волю і честь Батьківщини.

Походи П.Дорошенка на Лівобережжя, опілка з турецьким султаном, погром поляків, прагнення об'єднати обидва береги Дніпра в одну державу кінчилися проте невдачею. Загальна руїна, зубожіння і втеча населення в наслідок довгих тривалих війн, ововоля татарських опільників, що переходили через Україну, грабували її населення і збирали людей у язір та тим відштовкували українську людність і від цих і від Дорошенка, що окая з ними угоду і привів іх овоі - все це привело до занепаду національних оил і обумовило ту велику руїну, що занекувала над ншою Батьківщиною в ті часи.

Радмутилася Україна, з великими молитвами звернува і нарід до Богоматері, благавши небесної милості і полішення невимовно тяжкої долі. І оілом яв безолатним гетьмануванням Івана Самойловича, що цілком зупродова політському омолодержавоту і віддав йому волю над українською церквою, яка від тоді позбулася ової автономії - об'яв гетьманську будаву гетьман Іван Мазепа і під його проводом Україна на раз робила спробу за допомогою овоідних держав унезалежнитися від Москви.

Великий патріот, людина великого державного розуму, приклав багато зусиль для внутрішнього заспокоення на Україні, оіріння її державности, розвитку її освіти і культури, проявив себе великим прихильником і меценатом українського мистецтва, побудував багато церкові залучився овоєю релігійністю та високими організаційними здібностями. На портретах і гравюрах Мазепа того часу можна було бачити образ Покрови, що ніби оімпонізував його велику релігійність, віру в небесні сили і в оісправедливість справи змагань за українську державність.

І коли під його проводом та в ової зі шведським королем почалась героїчна боротьба за волю України образ ов. Покрови з'явився знова на знамені запорітських «війск». його принесли зі овою короювані овоїм кошовим отаманом Кошем Гордієнком запорітці, які почувши про об'єднання Мазепа зі шведами рушили степом на північ, на об'єднання з новим оізнаником.

Тоді цим знаменом запорітське «військо» пройшло боіовим маршем під облогу Полтаву і брало участь у фатальному полтавському бою. Зідавни запорітці гідно заохрещували себе підчас битви, не дали впасти овою знаменоті після трагічного кінця бою, разом з Мазепом супрочоджали короля Карла до Дніпра, там переправилися з ним на правий беріг і помендрували отапами до Бендер, увозачи з овою реліквію - знамено з образом Покрови.

Пізніше, після програної війни з'явили запорожці в татарському отапу недалеко від Дніпрового Лиману ової кіш, змість зруйнованої москвілки Чортмицької Січі і прожили там 25 років. Повернувшись у 1734 році на рідні землі, запорожці поставили нову Січ на річці Базандуні, де зберігали всі ової отарі традиції т.зв. "Волюності Вітська Запорітського". В і-тнітні ової Покрови, як і раніше відгравало велику волю. того року урочисто відзначал зва Січ, що оільно носилася в ової Покровській церкві, образ Покрови незмінно похрещав знамено козацьких куренів.

В 1775 році, коли москві зруйнували Січ, частина запорожців не бажаючи жити під царським егідом, залишила річний край і оселилася оіпочатку на Дніпровому Лимані біля Очакова, а пізніше, в 1778 році поселилася на Дунаї, а перших якого здохіде нову - Задунайську Січ. По традиції з ової зберігали знамено з образом Покрови та урочисто відзначали цей день.

Інак частина запорожців перенала австрійське підданство та оселилася над річкою Тисою в Банаті, а пізніше з'єдналася з Задунайською Січю і влилася в її оіклад. І запорожці також з великою повагою оізначали до Покрови.

Перебуваючи в тяжкій неволі, українські козаки, нащадки олівних лицарів запорозьких плекали свої отеродевані звичаї, зберігали пам'ять про свої предків, шанували за їх прикладом День св. Покрови, як своє запорізьке свято.

І коли після довгих часів поневолення і поневолення, після потоків крові першої світової війни, згоріла знову зірка української державності, то всі отарі традиції і збереження свідлої пам'яті незабутньої минувшини лягли в основу формування нових відривкових частин і з'єднань. На бойових знаменах тих формацій знову з'явилися образи святої Покрови немов би символ немирності нашої визвольної ідеї і заступництва Богоматері над нашою країною.

Обкурени порохом і димом знамена українських полків з вишитими на них образами Святої Покрови були пронесені по всіх бойових фронтах і ставали свідками завязаних змагань часів третьої державності.

Один з живих пам'ятників тих часів - велике знамено Червоного Січового Імени Гетьмана Добровенка полку Синьої Дивізії з 1918 р. з елементами вишитим на ньому образом Покрови, що зберіглося до наших днів, ніби отверджує спадковість третьої державності. Це розкриває безсмертність нашої національної традиції, того духу запорожців, що обумовлював звитяжність у легендарні часи Січі і зберігав в їх нападках та піднію їх до героїки зимових походів, до всіх тих прикладів безкрайної хоробрості і підданості, чим так багата історія наших визвольних змагань.

Одпряміли гермети бойових походів, кінчилися буряні дні національно-визвольної боротьби, захопилася Україна поділена між 4-х держав, але немирна державницька ідея лишилася жива, вона збуджує свідомість мас, вона ніби кликала їх на боротьбу за правду, за волю, за правду віри у перемогу.

В загравах другої світової війни кращі сини нашого народу знову підносять прапор змагань за волю. Збройне ядро українського народу - Українська Повстанча Армія, породжена і просякнута ідеями ОУН, під проводом Української Головної Визвольної Ради стала до бою за волю і незалежність України. Об'єднані великим поривом, пройняті великою визвольною ідеєю вони з титанічною мужністю виступили проти обох окупантів і своєю кров'ю та звитяжністю перед усім світом зазначили непоборну волю української Нації жити своїм самостійним державним життям.

Українська Повстанча Армія та її ідейний і політичний провідник живлять неземною волею українського народу до самостійного державного життя. Вони гуртують увесь український народ до вже недалекого остаточного і вирішального зударя із відеичним ворогом.

І зараз в дальшому вирішальному змаганні, що принесе волю і висту України, український народ не перестане підносити своєго молення до Пресвятої Богоматері, щоб вона покрила нашу країну своїм Святим Покровом і дала їй, як нерва уже дала, перемогу над злом во імя Христової Правди.

У своїх героїчних змаганнях вони не забули своїх запорізьких лицарів, що шанували день святої Покрови, як своє свято. Діючи за їх прикладом, новітні борці за волю України зробили день святої Покрови своїм святом. Повстанцями УГПР від 30 травня 1947 р. День Святої Покрови значено за день повстання УПА і її свято. У горах Карпат, в лісах Волині, в численних неприступних для ворожого ома таборех і криївках, зустрічають вони це традиційне запорізьке свято, свято зборі, непохитно вірячи, що Богоматір, як і колись захищала їх рідний край від чухинацької неволі і проблигне над ними своїм світлом.

Це свято віре, це глибоке переконання збуджує волю нашого народу, дає йому нову рішучість, завжди новим етапом боротьби. В молитві Богоматері народ наш упевнений і ця певність безсмерна. Це прекрасно знайомо у своїй над-чужній промові під час цього горючої промі в Акрді епископ Бучако: "Молім Пречисту, щоб доконала для нашого беззаконного народу такого чуда, яке здивує до б увесь світ, щоб задрожали і за-встиджені внаслідок наші вороги, а Христос не раз воскрес у вільній Україні".

Проф. Я. Григорієв.

"...Зірне в невідлнчому перемогу озободи, у нас в Україні і в цілому світі!"

/З нашкоу КВ, 31. 3. 1946./

Боротьба з Загарбниками УКРАЇНИ

Воля народам!
Воля людині!

За Українську Самостійну
Соборну Державу!

УКРАЇНСЬКІЙ СЕЛЯНСЬКІЙ, РОБІТНИЧІЙ І ІНТЕЛІГЕНТСЬКІЙ МОЛОДІ

Організація Українських Націоналістів, організуючи на Рідних Землях всі сили українського народу до боротьби проти насильства і поневолення України, звертає особливу увагу на українську молодь, яка завжди стояла і стоїть в авангарді боротьби за УСРД.

Тут поміщуємо звернення ОУН до української молоді яка живе легально на Рідних Землях.

Українська молодь на еміграції, читаючи це звернення і вказівки для наших братів і сестер в Україні, запізнається чим живе і як живе молодь в краю, та знайде і для себе на чужині вказівки як жити і боротися, щоб здобути Українську Самостійну Соборну Державу!

Українська Молоде!

В Україні гуляє ворог. Тюрми набиті тисячами наших братів, сестер, наших батьків і матерей. Маса українського народу, насильно вигнано з українських сіл і міст в сибірські тайги, середньо-азійські степи.

Гинуть щоденно в святій боротьбі за Волю, найкращі сини України. П'ятий сталінський наміт топче наші блакитно-жовті прапори, плаве на наш золотий тризуб.

Але ми не будемо терпіти ганьби поневолення! Не будемо рабами! Ми любимо так, як і всі інші народи, Волю! Маємо таке саме право до неї! Тому всі на боротьбу проти сталінських окупантів! Разом з ОУН та УПА, під їх керівництвом, борімося за наше святе право на життя - за Українську Самостійну Соборну Державу!

Для тебе Українська Молоде, подаємо вказівки як разом з ОУН та УПА треба боротися проти большевицьких окупантів за Українську Самостійну Соборну Державу!

1. Будьте завжди готові стати біццями Української Національно-Визвольної Революції, піти в підпілля, вступити в ОУН в УПА. Лише в лавах ОУН і УПА зможете найкраще служити Україні. Лише в тих Організаціях зможете найуспішніше боротися за визволення українського народу з неволею.

2. Знайтеся з ідеями Української Національно-Визвольної Революції. Читайте революційні листівки, записки, газети, вивчайте революційну програму, інформуйтеся у ваших старших друзів-революціонерів про нашу революційну боротьбу.

3. На кожному місці пропагуйте ідею революційної боротьби українського народу за Українську Самостійну Соборну Державу. Перекозуйте про необхідність такої боротьби своїх рідних, батьків, своїх друзів, своїх знайомих. Усім їм підкреслюйте, що Самостійну Україну можна здобути лише в боротьбі, спільними зусиллями цілого народу. Завжди їм пригадуйте, що кожен українець не може ухилитися від обов'язку брати

ВКРЕВОЛЬНИЙ ПЛЯХ

учають в боротьбі за самостійну Україну.

4. Помагайте нашим повстанцям-революціонерам. Інформуйте їх про ворога: де він, коли з'явиться, яка його сила, яке озброєння, чого приїхав в село, який склад міських чи сільських гарнізонів вроді зброї, національності. Домагайте повстанцям організувати харчі, одяг, взуття, збирайте і зберігайте амуніцію, зброю. Вивчайте найточніше свої місцевість. Всі жерела, стежки, невідомі проходи. В кожний день і вночі ви повинні зміти провести конспіративно повстанців.

5. Розповсюдьте революційні листівки, заклики, пресу і інші видання. Листівки і заклики розліплюйте по стінах, на парканах, найбільш прилюдних місцях. Заклики розплюйте фарбою, крейдор, листівки розкидайте в кіно, театрі, під церквою, в школі, на спортивних майданках. Дошлюновуйте, щоб як найбільше людей читало наші видання. Пам'ятайте, що розповсюдження української революційної літератури виконує не менш важливе завдання, як повстанець в бій, проявляє винахідливість і ініціативу бути готовим на найбільші жертви.

6. Домагайте виявляти сексотів, агентів окупанта. Слідкуйте, хто на доручення НКВД хоче посіяти недовір'я до ОУН, УПА, хто поширює неправильні вістки про них, зважає народ терором. Слідкуйте, хто особливо підглядає квартири, де можуть перебувати підпільники. Хто слідкує за рухом повстанців, хто хоче багато знати про підпілля. Про них повідомляти підпільника повстанця.

7. Пам'ятайте, що найбільшим ворогом народу в СРСР є НКВД, ЦКВБ, вірні сталінові собаки в партії. Супроти представників цих організацій та інших відданих Сталінові намітити ви не можете мати жодних інших почувань, крім ненависті. Не говоріть в їхню, не намагайтеся бути опроти них опривітлишими, не зводьте з ними в жодні, зокрема подружні стосунки. Хай вони на кожному кроці відчувають, що українська волялюбна молодь ненавидить імперіалістичних собак.

8. Знайте з нашою революційно-вкроволюною боротьбою напівінформованих про неї українців із східних областей УРСР. Вони мусять знати правду про нас. Вони мусять знати що як не "бандити", а яких представляє нас брехливо-більшевницька пропаганда, а борці за волю і цю частя українського народу. Цю правду про нас мусять знати всі громадяни СРСР інших національностей. Сповідайте їм, де лише це можливо, про те, що боремося проти сталінської клики та її нашітців за волю українського народу, за волю всіх поневолених народів світа, оповідайте про те, що в ОУН та УПА боремося найкращі патріоти України, оповідайте про окремі події в нашої революційної боротьби.

9. Пухайте друзів між східньо-українською молоддю, домагайте їм розкрити всю більшевницьку заборіханість, роз'ясняйте їм завдання української молоді, що їх накладає на неї факт поневолення України більшевницькими імперіалістами. Будіть у східньо-української молоді національну гордість, вказуйте їм на те, як більшовики топчуть її національну гордість, помагайте їм вивчати невідомі історії України, історії нашої національної боротьби, закликайте їх брати активну участь в тій боротьбі. Пам'ятайте, що від наших успіхів у тій справі в певній мірі залежить майбутнє нашої боротьби.

10. Якщо ви вчитеся в школі, ніколи не забувайте про те, що більшевницька школа має за завдання виколувати вірних і слугливих Сталінові рабів. В тому напрямі збільшовачно вся наука, історія, література, наука про мову, географія. Всі ці "науки" брехливі, і лише як до брехки мусять до неї ставитися.

Пильно вивчайте математику, фізику, хімію, біологію, ботаніку, щоб стати в майбутньому добрим інженером, лісором, агрономом, економістом - будівничим господарської сили української держави.

11. Історія України, географія, українська література вивчайте в небільшевницьких підручниках. Історія вивчайте за Грушевським, Терлецьким, Крип'яквичем, Дорошенком. Географія за Рудавським, літературу за Збренком, Вадекивичем, Зозняком, Барвінським, Завали. Але в цих підручниках ви знайдете тільки невідомі історії про Україну, про український народ. Історія і географія України, українську літературу повинна вивчати вся українська молодь. Сільська молодь для вивчення їх повинна використовувати в парку чергу зміну, шкільні мовки, канікули, робітничі - вільні від праці години.

12. Якщо ви вчитеся в технікумі, інститутах - пильно вивчайте свої фахові спеціальні. Пам'ятайте, сміливі, що своїм фаховим знанням ви зобов'язані служити не Сталіну, а українському народові в майбутній українській Самостійній Державі.

13. Цільно вивчайте в школі візовкову справу. Здобуйте візовкове знання в школі на те, щоб потім успішно бити українських окупантів.

14. Вивчайте спорт. Пам'ятайте що наша боротьба потребує зокрема сильних, заправлених у поборюванні найважчих фізичних труднощів учасників. З тієї причини також не куріть і не пийте алкоголю, зберігайте високу поведінку мораль.

15. Вивчайте зобради, де літ можете, портрети більшовицьких партійних керівників, більшовицькі пропагандистські плакати й лозунги.

16. Не ходіть до клубів не відвідуйте більшовицьких театрів, що в них ставлять більшовицьких авторів. Не відвідуйте комуністичних кін, не беріть участі в більшовицьких гуртках "художньої самодіяльності". Всі ці установи мають за завдання утрувати душу українського народу. Знищуйте більшовицькі перебування кіностановки.

17. Не вступайте в комсомол. Комсомол має за завдання виховати не вірних, не відданих Сталінові рабів, як більшовицька школа. Комсомол виховує новітніх яничар. Не будьте яничарами власного народу!

18. Не беріть участі в забівах, що їх часто організовує в школах і поза ними більшовицький окупант. Не можете танцювати тоді, коли тисячі братів наших гинуть на підземницях, в тюрмах. Не будемо залитися алкоголем на те, щоб окупант міг легко панувати над нами, не можемо радіти під окриком окупанта в той час, коли він розпинає народ!

Пам'ятайте всіх з-поміж себе, хто не витримує в такій справі. Пам'ятайте про те, що організування забав з танцями і алкоголем сьогодні - то засіб окупанта до це більшого поневолення нас.

19. Не вивчайте російської мови, зсиди говоріть лише по українськи. Російську мову використовує окупант як це один засіб поневолення українського народу. Плачайте в собі високу героїчну мораль. Будьте готові завжди боротися і вийти за правду. Погорджуйте вигідним життям мідука, змагайте, не зважаючи на зв'язані з тим труднощі, до великого: Плачайте сильну волю, загартовуйте дух і тіло в боротьбі з перешкодами. Найважчим часом для нас цей буде служіння справі українського народу.

20. Будьте солідарні в обличчі наступу окупанта на вас. Не зраджуйте ворогові своїх товаришів, бороніть усяким способом один одного, допомагайте собі взаємно в нещасті.

21. Якщо ви працюєте в промисловості, на транспорті, в МТС-ах, саботуйте виробництво: не виконуйте норми виробітку, не включайтеся в змагання, не будьте отахановцями, знищуйте машини, устаткування, опору. Знищайте, одначе, і опануйте свій бач, здобуйте кваліфікації, щоб ви успішно могли працювати в майбутньому в українській державі.

22. Знищуйте радгоспи, - більварки сталінської кліки, затягуйте отроки польових робіт.

23. Переконайте батьків у тому, що вони не повинні давати хлібопостачки, бо нао змишлюється з одного боку народних катів - сталінських імперіалістів, а з другого боку, самі живуть в проголодь. Селянин повинен мати право свободи розпорядкатися продуктами своєї праці. Знищуйте молоко, зерно, ябля призначені на континент. Допомагайте батькам захоувати хліб.

24. Опікуйтеся могилами поляглих українських повстанців-революціонерів. Кожна могила повинна мати хрест, на якому повинна бути табличка з написом хто похований. На могилах повстанців не повинні ніколи в'янути квітки. Організуйте в національні чи релігійні свята відвідання тих могил з відповідною програмою.

25. Відзначайте національні свята: 29. січня - свято Крут, 9. березня - Шевченкові роковини, 30. червня - свято державності, 23. травня - свято героїв, 30. серпня - свято зброї, 1. листопада - свято листопадового армію, 22. січня - свято самостійності і т. д.

26. Добре зберігайте від ворога бібліотеки читальні Прогресу, УОТ-ів та інших українських культурних установ. Читайте твори українських, не більшовицьких письменників, поетів, публіцистів.

27. Пам'ятайте що живете в державі, яка до нечуванних розмірів побудувала сітку секретів, агентів, провокаторів, апарат таємної поліції. Будьте дуже обережні, добре наперед пригадайте, з ким говорите, добре знайте хто вас може слухати, добре обдумайте кожний свій крок, щоб не стати жертвою НКВД. Засвоєння написів конспіруватися, перша передумова успіхів в боротьбі проти більшовицьких окупантів.

Д р у з і З н а к и ! У к р а ї н о в к і х л о п ц і і д і в ч а т а ! Б о л ь ш о в ц і в і м о ж у т ь о п і т ь н а ц і о н а л ь н и х о б о в 'я з о к ,

якщо хочете допомогти нашій святій справі, національно-визвольній революції — дійте згідно з цими вказівками.

Хай живе Револьційна Визвольна Боротьба Українського Народу за Українську Самостійну Соборну Державу!

Хай живе українська молодь — активний учасник революційної боротьби українського народу за Самостійну Україну!

Червень 1946р.

Організація

Українських Націоналістів.

З ВОЗНИК ДІЙ УПА

Відмічавши 14 жовтня — День Покрови Св. Богородиці — як День Свята Української Повстанської Армії, друкуємо виїмки з боєвих дій УПА, що так вимовно ілюструють героїку наших днів. Цих кілька оповідей героївських боєвих дій УПА, ставлять перед нами — українською еміграцією — велич зусиль українського народу на Рідних Землях і важливість сповнення наших завдань на чужині що вирізняє в обличчі визвольної боротьби волею України. Оповідь боїв подаємо як боєві зведення, тому мова і стиль остається невинні і відповідає знові оригіналам звітованим.

Б і Д. в і д і д і в. М. А. - Х. і. М.
з більшими з'єднаннями ЗД. в с. Ясєлко пов. Сянок.

20.3.46р. зібралися більші частини погран-застав в Галишці, Лупкова і Команьчі, з наміром грабувати і палити українське село Виолік /пов.Сянок/. Відділ М. зробив застави, а підл. В. і О. відділу Х. робили наступ на село. Відділів гранатометників реєстрував обстріл ворога. По перших трьох цілих стрілах ворог завдав великих втрат. Перше стрільно знало на станцію ЗД, де знаходилося 21 ворожих воїнів, які в наслідок розриву стрільна всі погнутили, — одні від відлуків, а другі — поранені згоріли в вогні, бо зараз станція загорілася. Друге — знало між воросі вози, третє — на роздоріжжя, де знова збило кількох поляків. — Ворог араву отаман омлянний спротив, але цілими вогонь наших мінометів і гураганями наступ повстанців зламали воросі наступ і розгромили ворога на голошу. Воросі воїни кинулися до втечі, але кругом палив їх сильний вогонь наших застав. Тоді ворог почав ховатися по катках, кимшиках, стрічках. Однак повстанці за дуже короткий час зморалися з ворогом і, повитавши бандитів з-під ліжок, покарали їх так, як собі захочуть. Збито 24 воїнів поль. червоного війська, 6 ранено, всіх забито. Завданням було вивести на Словаччину, зловлено жителями 78 воїнів, з тому 12 отаршин, 32 підотаршинських сил. Полонених частинно звільнено, а тих, які рабували і вбивали українських селян, розстріляно. Одночасно з архіву забрано характеристику кожного воїна і отаршин /"благонадзорних" і "неблагонадзорних"/, на підставі чого легко можна було уявити, хто з більшовицьких вояків. Звіз, що були в характеристиці записані в приналежності до АК, або в негативному неоставленні до більшовицьких — звільнено по пропагандистській розмові, — таких було 30. Звіз інших, себто 48 бандитів /ті палили і мордували українське населення в Закарпатті /Морохівський/ розстріляно, одному зналося втекти. Здобуто: 2 міномети, 120 стрілах до мін., 8 кулеметів, 15 криєлі-снайперів, 54 криєлі, 60 автоматів, 10,000 муніції, 25 конів, 25 сіниць, 50 простерах, 50 пошенок, 25 наплекників і хлябків, 25 ружиків, 20 оверток, 10 пістолів, 30 пар на білих, 72 шинелі, 27 курток, 22 пари обуви, 65 пасів, 25 їдлик,

8 далекомовки, 50 кг. макарону й мучки, 100 кг. хліба, 37 пар коней, які зробовані від селян. Всі коні віддано власникам. Взято військову кухню, телефонічні апарати, архів погран-застави й багато інших річей. По нашій стороні було лише трьох легко ранених з підвідділу В.

Під час бою в с. Яселку перший увірвався штурмом в село чет. В. який сам розоружив 38 ворожих воєнків і двох отаршин. Знову кулеметчик Петля розоружив 18 ворожих воєнків, яких зігнав вогнем до камічки й змушив їх піддатися, - усіх полонених сам привів до соєнного.

Б а н я т а К о м а н ь ч і і Л у п к о в а

По розгромі ВП в с. Яселку 20.3.46р. всі сусідні погран-застави ВОН були в отаршній паніці. Зараз таки того самого дня /23.3.46р./ перенеслась погран-застанва з Воли Міхової, в силі 62 воєнків, та МО /9 осіб/ враз з волосним урядом до Лупкова. Того самого дня БОБ спалила будинки МО і ВОН у Воли Міховій.

22.3.46р. відділ Д. зробив акцію на Команьчу. ВП в силі до 80 воєнків, майже без бою втекло до Лупкова. Тут спалено будинок міліції, погран-застанва, молочарню, залізничну отарнцію враз зі забудуваннями, спалено 4 товарних вагонів - призначені на вивіз населення, знищено 4 деревляни й 2 залізні мости на шосі й торах. Всі довжиною від 30-60 метрів. На отарнції понижено зворотниці, водокачку, рейки та телефонну лінію.

23.3.46р. втекла погран-застанва з Радониць до Лупкова, в силі 60 воєнків. По їхнім відході спалено будинок погран-застанви й знищено телефонічну лінію. Сгрупповані всі погран-застанви в Лупкові, в силі 220 воєнків, перебували в великому напнятті. Всі готовились втікати на Словаччину, бо боялися нового нападу.

26.3.46р. відділ Д. заатакував Лупків. Поляки сильно укріпились, тає що не вдалось здобути їх позицій. Однак другого дня /27.3.46р./ раненько сили на поїзд і втекли на Словаччину. Там їх словаки розаброїли й майже за кілька днів, на інтервенцію Варшави, звільнили. Ворожі воєнки оправдували свою втечу напором величезної сили військ УПА і переконували словаків, що їм, себто бандерівцям, жодна сила не встоїть. Словаки тішились, що так здорово наші повстанці прижарили червоних поляків /словаки їх ненавидять/. По утечі ворога наш відділ знищив залізничну отарнцію враз з усім урядженням, будинок погран-застанви й залізничної міліції та кілька мостів.

Б і й в л - і з Х. і М. в Височанах, Цавнім і Мокрім. нов. Сянок 26.3.46р. від год. 12.30 до год. 16.30.

До згаданих сіл приїхало ВП, в силі 150 воєнків, на чолі з майором більшовиком. По селах, як звичайно, рабували, били, а навіть мордували українське населення. В Морохові замордували 5 осіб, в Мокрому застрілили одного хворого, який вже кілька літ лежав. Ворди вибивали вікна, демолували хати й напали майже. /Це був 24 полк ВП, який 21.І.46р. замордував 79 осіб шкільного населення в селі Завадці Морохівськї/. - Відділи УПА під проводом командирів Х. і М. криїли на оборону українського населення й заатакували вороже бандитське військо. Наступ розпочав підвідділ В. з відділом Х. від Цавного й Кожухного. Цей підвідділ прийняв на себе цілий тягар боротьби й по героїськи її вивержав. Підвідділ ІІ від. М. здобув міст під Височанами. Підвідділ С. з відділом Х. форсував два рази ріку Осаву глибиною 1,20 м., та впер штурмом ворога із с. Височан. Підвідділ мінометчиків обстрілював позиції ворога в Кожухному, а після зайняв це село й копаньню "Павль" /120 нафтових шибів/, перейшов міст і разом з підвідділом від. М. обкружив ворога верхами, замкнувши доступ до села Мокрого з лісу. Ворога зігнало з усіх отарін до села Височан, де по короткім але завзятім бою розгромлено ворога повністю. Поляки, втікаючи, спалили хату в Кожухнім, з якої отарльці зуміли врятувати селянської частину майна, і худобу. Найзавзятіший бій зводив підвідділ В. за спалювання отарки з глибокого яру в Кожухнім. Вислід бою: вбито 32 ворогів, ранено понад 40, ваято в полон 27 ворожих воєнків і 2 отаршин, Командант групи більшовик понівечив на портона в швинці це земні попел в руки повстанців. Здобуто: 6 кулеметів, 1 чет. гранатомет і 42 отарльня, 25 крисів, 12 ПМК, 7 ПМС, 1 пістоль, 1 радіостанція, 1 кося, 2 сікла, 8.000 зол, 26 шкель, 18 куфайок, 32 паси, 14 пар

обуви, 25 пар ладівниць. У нас німо запеклого бою не було жодних втрат.
- Бій проводився в тяжких атмосферичних умовах: густа мряка й сніг з дощем.

Великий бій відділів УДА в оперативній групі поль. вівірка /ВВ/ в с. Середня Велика і Лукове.

30.3.46р. донесла розвідка, що польське червоне вівірко має палити села - Середня Велика, та виганяти селян на висія. Три відділи УДА /к-рів Х. М. В-р/ отанди в обороні загрожених сіл. Відділ Х. оборонив село Лукове, відділ М. і В. - Середня Велика. 30.3.46р. ворог частинами 6-ї й 2-ї дивізії заатакував оба згадані села на просторі 6 км. від південної сторони. В годині 5,30 розпочався бій. Ворог зайняв долишній кінець села Лукове, силою 200 воєків, - узгір'я над Луковим обовив "Макешами" і 200 воєками, - на потік між Луковим і Середним кинув 150 воєків. Останніх взяли під сильний вогонь підвідділ В. і мінометчики відділу Х. На середину Середнього впало дві групи ВВ. На праву групу до 250 воєків кинено з нашої сторони підвідділ Т. й відділ М., який прогнав ворога аж за ліс до села Загочера. На місце прогнаних поляків ворог кинув 22 полк ВВ. В розгарі бою Вончужний від. Х. полонив праве обезпечення 22 ворожого полку. Полонено: 1 старшину, 2 підстаршин, 2 воєки. Полонені подали боєві знаки й ракетні сигнали до літаків, що наші відділи налажно використали. Однак бій був завязтий і важкий, бо ворог мав велику перевагу сил. Ворожий 22 полк застакував відділ М. і Х. з боку через те, що відділ В. спустив свої позиції. Під сильним напором ворога, частини відділу М. і Х. почали відступати до потоку. На охорону відступу кинено підвідділ В., відділ Х. і 1-ий підвідділ відділу М. Ворог почав окружувати наші частини та обстрілювати гранатометним вогнем. Крім того ворог впровадив в бій два літаки. Один підвідділ відділу Х. прориває штурмом ворожий перотень, а підвідділ В. і відділ М. дальня обороняють відступу, відбиваючи ворога, в силі пістолів полка. В тому запеклому бою дістає рану чет. 1 рой, відділу М., через те підвідділ вивірку. Сотка самий підвідділ В. і рой мінометчиків. Доходить до рукопашного бою, бо нас в нас і в ворога вичерпалась муніція. В цьому бою гине 4-ох повстанців з підвідділу В., а ранений стрілець Равка не дає себе підібрати четовому, щоб не обтяжувати відділу і розриває себе гранатом. Змілив намером четовий Вітер вивірку і пускає поляків на поляків. Між самими поляками виз'являється завязтий бій / тяжко було зор'єнтуватися, бо наші відділи у польських мундурах/, в якому мали до 50 осіб воєтників і багато ранених. Від нас впало 20 воєтників і кількадесять ранених. З нашої сторони впало 7 стрільців, в тому четовий політ-виховник Думка, ранених 12 в тому 1 четовий, 2 ройових. По ворожій стороні боєм керував генерал - більшовик. ВВ наступало на відділи силою 2,000 воєків, крім того по всіх докопаних селах були загони від. 50 до 150 воєків. В селі Середня В. воєки грех шівлів а двох ривках, спалили 120 господарств і пограбували від селян збіжжя, та до 50 коней і короз. Частину селян з Лукового ажинули насильно із села а намагали шійеджати до УССР. В тому селі вбили поляки три особи а спалили три господарства.

Бій двох підвідділів відділу Д. і В. в с. Мокре в умовах остижк польського вівірка в селі Мокре 19.3.46р.

Дня 19.3.46р. до сіл Мокре й Морозів приїхало дві компанії ВВ нацирним поїздом в чолі нічим вагонів. З селом поводились калживо: били людей та килили хати /вбивали вівірка й розвалювали печі/, грабували, но тільки пошло під руки. Люди в переполобі ховались по хатах, та втікали в ліс. В селісе ажинули до шивіції гранату, до було схо-ваних кілька осіб. Там агнула старенька бабуся, а три особи ранено. Крім того вбито в селі ще 4 особи. Люди зі сіл шивідали до УССР, держали людей на станції Мокре й готовились до шивідалу, заатакували їх два підвідділи відділу Д., В.В. і кучеза боїма. - Воступ почався від сторони копальні, де один підвідділ застакував перебуваючу тут групу ВВ. В тому нісці вбито двох палків а 4-ох ранено /1 поручик/. Сдобуто два кулемоти, 1 автомет, 3 крики, мундури й гранати. Ворог почав шивікати, а підвідділ пігнав за нас, обезпечив ожною оборонний

міст /два кулемети й один міномет/ на болаві й зайняв копалинний будинок коло станції. При формуванні мосту, наші мали двох легко ранених. Ворог укріпився в мурованих будинках і завзято оборонявся. В той час наскочив на ворога від отороки Морохова другий підвідділ і БСБ. Бойвка сильним наступом вдерла на центр ворожих позицій, вигнала ворога зі зайнятих отакових, перебрала ріку й отионула ворога в будинках залізнично-дорозної станції. ВП марши сильну чисельну перевагу й добре забросення / 2 кулемети на ріці і 2 сот. міномет/ завзято оборонялась в мурованих будинках. Мимо кількарязового наступу не вдалося вигнати ворога з будинків. Під час наступу згинув боївкар - кулеметчик Беркут, ранено ком. БСБ і одного стр. Не марши змогли без важкої зброї вловити мурованих будівель, БСБ відступила чистим полем на кращі позиції, збираючи зі собою ранених. Частина окружених на станції поляків сіла на поїзд і Ухала на підмогу. З поїзду цілий час обстрілювали з 4-ох накомів наші позиції. Не зважаючи на сильний обстріл ворога, бойвка М. підложила міну на поїзд, яка розбила льокомотиву. Під час обстрілювання ворогів нашими кулеметами вбито трьох поляків і коло 20 ранено. Ранених і зловлених зроблено перев'язки, переведено з ними пропагандистську розмову, роздано літературу й випущено. Зловлено більшовника в селі Луткова, розстріляно за участь в морді в селі Завадці Морохівської: Вагони й льокомотиву знищено зовсім. Забрано кулемети й легку зброю. Висаджено один міст - решта поляків /160 осіб/ боронилась далше й, марши перевагу в лядях, зброю а крім того були там сильні бетоновані шпаниці, осталися на станції аж до другого дня, обстрілюючи при тому цілий час поля й ліс. - Місцеве населення, зібраве силор дв вийзду, користарчи з замінання, яке викликав біж, втекло до лісу. В боях ворог мав 26 вбитих і до 30 ранених. У нас і вбитий, 5 ранених. На станції спалено 12 вагонів.

---00000000---

НАСИЛЛЯ НАД ЦЕРКВОЮ І РЕЛІГІЄЮ НА ЗАКАРПАТТІ

Виписки з кресних звітів в терену Закарпаття, в оправі оборони релігії перед більшовицьким насиллям.

З річного звіту за 1946 рік:

Рада священства відносно Ініціативної групи о. Коостельника, пішов по лінії майже найменшого опору, даючи піємну згоду на перехід до більшовицького "православ'я". Мабуть тільки двох священників не підписали цієї заяви. В серпні з рамени ОУН видано священникам до перейшли на "православ'я", наказ, щоб приляжно відкликали кожний з них свій постунок. Більшість священників у відповідь на цей наказ відкликала приляжно свій акт переходу на "православ'я", та признала олушність нашого ставлення в цій справі.

Поруч справи сталіноського "православ'я" спеціально місце на терені Гидачівщини займає справа профанівання більшовицькими релігійних святків українського народу, знищуючи хрести на могилах героїв. Це в час більшовицьки знищили всі хрести. Після більшовицьки знова на тих місцях появилися хрести. На місцях зрізаних христів ставив народ нові і то протягом цілого року кілька разів. Про це, як відбувалася процедура нищення христів навожу кілька фактів. І так: 26.5.1946р. в селі Новошани 4-и більшовицьки з двома стрілками заставили дві старі жінки зрізати хрест на могилі, коли ті відмовились, отріляли їм понад голови. Кінцець-кінцець змусли жінки зрізати хрест. Зрізаний хрест кинули до криниці.

28.9.1946р. в селі Мезиріччя скликали людей коло хреста, що появилося нічче на могилі. Більшовицьки питали, хто поставив хрест, при тому сильно побили кількох громадян. Після хрест зрізали і кинули на дорогу.

14.9. відділ ЧА, що копали сіно в Деменці Ліоній, зрізали хрест, що нічче поставлено на могилу в селі Іванівцях. Хрест причапили більшовицьки до воя і тягнули вдовж дорогою до села Деменка Ліона. Привезли на середину села і оставили кахучи: "От маєте Самоостоятельную Україну".

З і звіту на час від І січня до 31 березня 1947р:
В місяці січні більшовицьки посиляли свій натиск на церковні справи. Вивалили на МВД кілька кратно священників, що не підписали акту пере-

ходу на сталінське "православ'я". В селі Голешів арештували священника за те, що не явився на вивання МВД. Після триденного перебування в тюрмі священник виїшов на волю. В селі Покрівці, де священник не підписав акту переходу на "православ'я" більшовики зашкварили на сам Іордан церкву і від того часу заборонили йому відправляти в церкві.

На нараді учителів в місяці січні прийнято рішення ЕК КП /6/3 про виховання молоді по школах в антирелігійній дусі. Учителюству та молоді поручено не ходити до церкви.

З і в і т у за час від 1 квітня до 31 травня 1947р:

Священники відкликали частиню "православ'я", а решта заявили, що з ним не мають нічого спільного. Деякі священники переслідувані більшовиками мусли спустити парохію, та перенестися в інше місце.

В селі Дубравка виїхав священник у перших днях травня, зі селі Чертіз, Сумятині виїхали священники це сиром. Деякі з на парохіях недалеко, але в іншому районі. В останніх днях травня приїхав до села Чертіз православний священник зі окоду, в м. Гидачові з рівном священник зі окоду. В селі Любша священникові, що приїхав разом з переселенцями, МВД не дає дозволу відправляти в церкві. В Покрівцях рівном стоїть церква зачнена. На опудокі парохії старались вірні опровадити священників з монастиря з Голешів та тамті відмовлялись, твердячи, що вони одиноко стоять при греко-католицькій вірі - їх завдання з бути осередком церковного життя при монастирі.

У зв'язку з позикою якісь "пани товариші" з області лікуєничоб об'їздили всі церкви в районі, та обложили їх позикою. В Голешіві наложили на церкву 10 тис. карбованців.

Церкви, зглядно богослуження старались більшовиками викоригати для своїх цілей. Інр., проголосення священникам позики, людей що виходили з церкви безпосередньо забирали на мітинги, зглядно робили їх також коло церкви. /Голешів, Млинківка, Язвинці/.

З і в і т у за час від 1 червня 1947р:

Більшовики і надалі роблять сильний натиск на перехід неправославного населення на сталінське "православ'я". До цієї боротьби шквляють різних способів, як: конфіскація майна священникам - греко-католикам, конфіскація чи землі краєвих греко-католицьких церков в корнотях православних, наложенням великих податків на греко-католицькі церкви. Прим.: в волизькій округі, де священник не хотів перейти на "православ'я", конфіскували там йому греко-католицьку церкву та передали її православним, а їм віддали драгину маленьку православну церкву. Те саме зробили по всіх інших округах де з в одмаковій кількості православних і греко-католиців. Пам'ятаю великих зусиль на сталінське "православ'я" не перейшов ніхто, ні з священства, ні в інших членах суспільства. Греко-католицькі священники отверго заявляють, що не сталінське "православ'я" вони не підуть, навіть тоді, коли мали б драгтис священства. Такі випадки має з там, де дуже малий процент громади греко-католиків. З шквдми, де священників за це, що вони піддержували громади на дузі свого віроповідання - арештовано. Прим.: в селі Негровець, волизька округа, арештовано та заслужено священника на 6-ть років в'язниці, за те, що піддержував громади, щоб не переходили на православ'я. Свідоміа частиня православних громади стоїть на тому становищі, щоб так не переходити на православ'я, мовляв що це не православ'я, а ритвір нового сталінського восточного "православ'я" де Сталін шквляє директивим для церкви. Земля греко-католицьким священникам конфісковано в усіх місцевостях Закарпаття.

ЯК ВИВЕ І БОРЕТЬСЯ УКРАЇНСЬКІ НАРОД НА РІДНИХ ЗЕМЛЯХ
 Окорочення світ за місяці: січень, лютий, березень 1948р.

Район ВІБЕРКА:
Характерніотика таванх.

І. А. Дміністративія.

Після т.зв. "шкворів" з обласні, районні, сільські і селшкі райи

депутатів, персональний оклад "урядів" як районних так і сільських майже не змінився. В районі переіменовані тільки деякі працівники низові, натомість верхівка осталася та сама, в селах змінено деяких голів о/р, які не "виз'яувались у роботі". Ціллю нововибраного "уряду" було працювати так, щоб як найбільше віддати для держави, якнайбільше усунути її ворогів і як найбільше скрити правду /про це будуть говорити факти/. Для успішного завершення планів усе, що було блище урядницького отака, пропагувало. Прологом і епілогом кожної промови і агітки було зникати "українсько-німецьких націоналістів" і ... здати всеого якнайбільше державі, та включитись в систему її господарки і життя, бо це є обов'язком кожного громадянина т.зв. ССРР.

2. КОМОСОЛ.

Для цієї роботи прикляно було в терен ок. 60 т.зв. "уповноважених" з області. Рівночасно доручено вести комсомольську акцію серед молоді вчителів-комсомольців. Особливо проходили комсомольські акції в ос: Мали Ланки, Ланки, Лопушна, Старе Село, Звенигород, Стрілки.

Для ведення комсомольської акції в с. Ланки прикріплено одну делегатку зі Львова та участкову Потапенко. Вони кликали поодинокі в о/р хлопців і дівчат і агітували їх, шантажували, просили і ляли. Одні говорили, що другі вже вписались і навпаки. Обіцяли "хороші" посади і ін. Коли з вранці всі відмовлялись, агітаторки злякали їх останніми обіцянками і вигнали з будинку. На відкіднім заявляти їм, що всіх "визкиють чорти". Одну з дівчат /парасюленка/ держали мов на допиті, дві години. Коли та відповіла їм, що там не вписється в комсомол, влялися самі півости заяву. Дівчина думала, що на писанні заяви скінчиться все і вона не підписувати навіть заяву, розплакалася. Большевики взяли її за плечі і з лайкою викинули за двері. Другу дівчину опочатку агітували, обіцяючи їй першокласні посади, шалове життя і тп. Коли ця подякувала їм за все шастя, за посади - влялися її шантажувати, закидаючи її, що вона має нареченого, з яким разом нав'язує з ОУН і провадити розмови на тему боротьби з большевиками. Говорили що знають про все, але нічого не хочуть їй робити, бо вона може в комсомолі викитись на велику лядку. Тут отрималися з книжками дівчини і відпустили її. Акція поволі провалилася.

В школі в селі Ланки тех втягали молодь в комсомол. Акції ще проводила вчителька Франка Катерина і Грунтенко Тетяна, та уповноважені з області. Опочатку агітували поодинокі, обіцяючи "хороші" свідчення і забезпечення майбутнього. Опісля мітингували. 16.II.49р. на мітингу агітаторка сказала: "Хто проти комсомолу - той проти советської власті. Хай кожний вийде з селі, хто проти комсомолу". В той час усі учні встали і вийшли з селі. Акція повалилася.

В цьому ж селі один комсомолец, який врозумів правдиве облігтя комсомолу, побнув заяву, внасену це в осні 1949р.

В 10-річчі в Старому Селі тех вели досить інтензивну комсомольську акцію. Тутли обіцяли "хороші" карти успішности, вотупи в будь який інститут, довільний вибір праці після закінчення освіти і верх серед молоді. Акція провалилася.

Подібні методи застосовували большевики в ос: Звенигород, Миколаїв та Лопушна. Боє мати молодь блище себе в підліткових селах пороблено молодих хлопців і дівчат десятихатниками і створено це заступників - так, що майже вся молодь звязанована в роботі. Їх безперервно агітують в комсомол.

В парі з комсомольською акцією велася піонерська акція. Її вели комсомольці вчителі і ті самі делегати з області. Зав'язано піонерські організації в селах: Ланки, Ланки, Стрілки, Лопушна, Старе Село. Добровільно вотупили діти в піонери тільки в Старому Селі, в других селах піонерські організації зав'язано в слідувачій спрєбі:

Л а н к и : Діти весь час опиралися, казали, що до піонерів не вотуплять. Агітатори влялися на штуку. Разом з вчителями писали диктат в формі листа до Сталіна. Зміст листа ринився змістові заяви. Диктат підписала кожна дитина, бо він повинен був піти до поправи і оцінки. Вчителька відібрала диктати та влякла, що вони стартує з сьогоднішнім днем піонером, бо самі писали заяви. Діти розплакалися а на перерві дали знати батькам про підступ. В час слідувачій лекції приходили до класу родичі, брали дітей за руки та казали; що забирають їх додому: "Ми послаємо дітей до школи, щоб вони вчилися грамоти, а не політики, як того не треба", - говорили родичі і забирали дітей додому.

Більшу кількість диктатів діти розікрали, осталося вісім. З тими дітьми нічого не робиться, діти себе піонерами не почувать.

С р і л к и , Л а н к и , Л о п у ш н а :

Дітей довгий час агітували, вкінці теж взяли на спосіб: Скорогу - вали вагзу і дали дітям писати, говорячи, що це лист до Сталіна до аси - ни /літк/ добре вчать і ен. Діти підписали. Після того їм сказали, що вони підписали вагзу вступу в піонери і шари стали, що їх прийато і що вони одержать галстуки, значки та посвідки. Діти плакали та заявля - ли, що ніколи піонерами не будуть. Багато перестало учати на лекції. Згадані "піонери" ходилих зборів не роблять, відзнак не носять, піонера - ми не чувться.

В. М. в. д. к. б. в. і. д. і. ц. і. н. і. о. т. р. е. б. і. т. е. л. і.

Першою і найважливішою роботою органів поліції була боротьба проти українського самостійницького руху. Цю роботу ведемо при допомозі війська мва, яке розмічалось між числами 50 і 150 в районі. При допомозі цього бу - ли роблені засідки, наскоки, перевірки і одна облава. З війська створені були боївки, які весь час рейдували. Боївки розпадались на ще менші групи і, каровані "сперами", контролювали села /від 6 до 16 чел./..... групи проходили селами, підолужували під будинками, заходили непоміт - но до підворітних господарств і непомітно відходили. "Опери час-до-часу кликали до с/р деяких людей на консультації. Облави робили на точні вонки агентів.

Крім того весь час шукали за родинами, що осібно втекли від вивозу на Сибір. Забросні були виключно в автомати "напашки", одиті в зимові "маскировки".

В першій половині лютого почалась вербовка до поліції "в Польщу". Покликувано різні річники: Великі Глібозині 1922, Старе Село 1926, Лани, Ланки, Стрільки і інші села - різні: зголошені, демобілізовані, нестроєві. Зголошення було "добровільно"; добровольцям обіцяли випла - тити по три тис. карб. На поклик зголосилося тільки 8 знаків в Старо - му Селі і їх відправлено до Львова, на пункт. З інших сіл не зголо - сився ніхто. Мва вийшло до роботи: арештували тих, по дістали по - кликання та грозили їм Сибіром і Донбасом, якщо не підуть в міліцію. Начальник мва Сеніч в с. Коломиж сказав до покликаних таке: "для вас в ССР немає місця. Для вас або Сибір або Донбас, або міліція". Так само "переконував" покликаних в сс. Лани та Ланки. В Ланках приаре - штовано 20 хлопців; їх після одної доби відпустили, а одного Холяку Парка в 1929р., демобілізованого після 6-річної служби в ЧА, по не згодився йти в поліцію, кинули в підвал і держать. В наслідок погроз і арештувань - завербовано в районі 17 осіб.

Про те, чи будуть большевики кликати всіх мушри в армію чи полі - цію, чи на роботи - владовивоз "уповноваження" на сс. Коломиж і Старе Село, Тарен: "Якби сподіваться, по ми будемо робити загальну мобілізацію, тоді буде війна. Ні, ми так по два, по п'ять то в міліцію, то в Донбас, то в армію - заберемо все до чиста і винищимо села без мобілізації".

Також органи поліції вели активну участь в мобілізації річників 1929, 1930 і 1931 на роботи в Донбас. Молодь в загальному не йшла, а ховалась. Таких хлопців мва приарештовувало. Батькам грозили, по коли їхні сини не зголосяться, то їх вивезуть на Сибір, а синів - коли зловлять - постріляють. Дуже багато згаданих хлопців зголосилося до різних робіт у Львові, найбільше на залізниці.

Крім тієї роботи, мва взяло живу участь в організації колгоспів. Сам нач. мва мітингував в справі колгоспу в сс. Звенигород, Лопушна, Лани. Тут він заявив, по вивезе всіх без розбору, якщо не вступлять в колгоспи. З с. Лани сказав навіть: "Чи в колгоспі але, чи добра - на - ма справа, одначе ви мужете в них вступити". З с. Звенигород навіть засудили були в місяць на 10 років тримати господаря, по гоним самогон і з місяця дарували йому кару, коли він піде залу до колгоспу.

В Лопушній організовано 27 стрібків, що охороняють будинок, де мався містичко колгосп та роблять нічні варти по селі. В рахубу входять різні річники, щоб тільки міг диктунуть хріса.

Слід по додати до цього розгалу і сілському парту в деяких селах, а саме: по доять хот повинно бути кожної ночі двоє партійників, які збор'явані негайно, коли звичають когось підворітного /позстан - ца/, дати знати на станцію стрібків, або повідомити телефоном район - на мва. Це також практиковано і деякими партійниками, по завважеть

якийсь рух, повинен дивонити в шпун, щоб дати знати більшовикам - присутність яких можлива є по ночі, а перед зустрічними більшовиками варіанчик вобов'язані голоситись.

4. Стан охорони в районі Т. В. У.

Стан військ мвд в районі Т. В. У. вагається між 60 а 150 чел. З них озброєні 2 групи, з яких кожна оперує на даному відтинку терену. Це переважно москалі. Озброєні в автомати "папашки". При провірках робили прямо збитки: відкидали загати, відбирали пашу, ломали стіни. Повстанські лютішки вирізають разом із стінами та дошками і передавали командирам. Вимагали від господарів добрих херців та горілки.

При кінці березня в с. Лубешка і на приокліку Стік заквартирували гарнізони, кількістю 40 чел. Озброєні в автомати. Переважно москалі. Тереном операції були села: Лубешка, Стоки, Серники, Лани.

В с. Романів охороняло підсобне господарство ок. 20 більшовиків. Озброєні переважно в автомати і 2 кулемети.

У Воловому около 40 істребителей - охорона колгоспу.

В Старому Селі 2 міліціонери - охорона заключених в Підмонастирі і 7 істребителей - "охорона села".

В Лопухній 27 істребителей - охорона будинку колгоспу, в якому міститься 4 корови і 2 коні та на будинку висить напиво. Крім того істребители вобов'язані охороняти село перед повстанцями.

Різного року уповноважені по селах охороняють себе автоматами і пістолетик, днем поодино, а ніччю збираються групами 5-6 і так ночують.

5. Господарка Колгосп.

І. В о л о в о. - більшовики називають зіркою району. Він цілий електрифікований. До цього відсилають людей з інших сіл довідатись про перевагу колективного господарства над одноосібним. Ось так заохочує колгоспників з Волового зінку з Старого Села вступити до колгоспу: "Дівонько, не рипайся, якщо маєш трохи бульби, то сиди тихо і не думай про колгосп, бо ми навіть бульби не маємо. Коли б не сели, які нам цього року зародили, ми були б пухли з тих колгоспних розкоші". Подібні відповіді одержують люди з Ланок.

ІІ. З в е н и г о р о д - колгосп відновлений 1947р.весною. Зараз усіх 25 господарств /село около 600 господарств/. Цієї зими в колгоспі здохло 8 коней. Догоня корів відбивається двома турами: перший раз доять їх конях, по ніччю пильную стаєн, а другий раз доять доярки в день. Один з колгоспників так багато заробив, що серед зими по-вмих у селі Городишлявичі 25 кг. бараболі /в рідному селі ніхто не хотів йому позичити/. Колгоспники палять придорожними вербами та липами і розбирають порожні будинки в селі. Зимом одержали працівники колгоспу сутій приділ мануфактури, яка одначе дуже дорога / один уніформ 300-400 карб./ . Назаль вся вона лежить, а колгоспники нарікають. Вони прокидають себе в першу чергу, а державу в другу. Зараз колгоспу міняється дуже часто. За час його існування /один рік/ вже наставлений четвертий голова: першого затрілили повстанці, другого убили за недовіки, третього з тої самої причини, четвертого назначили на голову зараз після його вступу, який попередив довгий терор і шантаж.

До колгоспу не вступать ані так, як шше секретар райпарткому Рубан, ані так, як шше колгоспник Грабчук /анальфабет/, а в той сповіб:

Зліпили його більшовики з 5-х сільських вислужників та з "басарабів". Зараз мають 25 заяв. /Басарабів будуть відправляти, бо вже їм непотрібні/. Агітація за вступом до колгоспу, інакше кажучи колгоспна акція, велась безпереривно, а набрала сил і розмаху знісю. Все не по-зшт. 21.І. Рубан на мітінгу сказав: "Коли до трьох днів ціле село не вступить до колгоспу, ми всіх вивеземо на Сибір". З тому самому мі-сній кач. мвд писав до колгоспу також. Він окликав до с/р Горбала Івана, Данила Данила, Корсана Івана, Череватого Івана, Мелету Васи-Іх з шмишко і там держав цілу добу. Піола доби викустив їх і почав агітацію. Зав'язав їх очі і намовляв підписати заяву /мовляв, щоб один не зяв про другого, когдїй шмишкоя парши/. Коли господарі

відмовились знову, вкинув їх знов до пивниці. Після такої 3-дневої операції господарі підписали заяву.

Одного знов господаря застали при гоненні самогонки. З місяця засудили його на 10 років тюрми і подарували кару коли він вписався зі страху до колгоспу - бо тільки за те обіцяли йому простити. До роботи в колгоспі насильно згаляють усіх селян.

III. Л а н и : Колгоспну акцію більшовики розпочали після жнив 1947-року. Тут хотіли вони відновити колгосп, який існував 1939р. Осіння акція провалилася.

В січні 1948р. кампанія по організації колгоспу посилена. З цього часу натиск почався дедалі сильніше. Більшовики одержали дві заяви. Від 15-22. II. 1948р. в селі сиділи постійно чотири уповноважені по організації колгоспу з області і намагалися зав'язати колгосп. До помочи їм приїздили уповноважені з району та міліціонери. Вони виганяли людей на мітинги: 21. II, збори держав нач. Сеніч який грозив людям Сибіром, якщо вони не створять колгоспу. Люди держалися. 2. III. 1948р. до села приїхала бригада /25-30 осіб/ різних партійних і комсомольців, озброєних по цивільному і озброєних в пістолі. В селі перебували 10 днів. Групою кермувала уповноважена Никитенко з райска та третій секретар райкомпартії. В той сам час більшовики нічого робили безперервно засідки.

Згадана група вставала в год. 5 рано, ходили по хатах, викали по стрихах і всіх будинках за господарями, які весь час зтікали в дощу, лишавши стариків та жінок. Коли йшли в один кінець, то підставляли селянам фальшиві заяви з другого кінця, мовляв ті вже вписалися, а ви це не хочете.

В Паливоди Йосифа списали все майно і дали його старому батькові Іванові, айт сідесьять підписати /ствердити правильність/. Під спід підонуши заяву вступу до колгоспу. Старик підписав реєстр свого майна, а підпис відбівся через кальку на заяві. З тією фальшивою заявою ходили по селі і показували, говорячи: "вот ви дураки боїтеся вступити до колгоспу, а Палевода не боїться" /авторитетний господар/.

Одного дня рано о год. 4-й сигнал коло с/р 15 підвод і заявили, що будуть вивозити в Сибір тих, які не впишуться до колгоспу. Мужики, як звичайно, поховалися, а жінки готувалися їхати в Сибір. Заяви ніхто не подав. Коло полудня Тимошенко нагнав усі фіри по камінь. При тому сказав, що як не підуть до колгоспу, то цілий день будуть везти камінь, а нічого підуть орати.

Паливоду Івана Антоновича л.50, який працював в наркомзагу в Сибірі, весь час шантажували, закидаючи йому спіпраць з повстанцями, що його за це чекає кримінал "10 года" і він себе може оправдати внесення заяви в колгосп. Згаданий нав досить того шантажу, написав заяву, сховав до китені і сказав більшовикам, що внесе її тоді коли вже буде 100% цілого села в колгоспі.

Грозили тем господарям, що відітнуть весь грунт до колгоспу, і люди будуть змушені піти. Після майже 6-місячної акції більшовики одержали п'ять заяв. Ними того в газеті "Сталинские правда" поміщено статтю, де сказано, що в селі Лани колгосп налічує 22 селяни.

IV. С т а р е Село. Колгоспна акція почалась осінню 1947р., а звернено її весною 1948р. Методи агітації подібні, як і в попередніх селах. По майже 6-місячній акції більшовики одержали 20 заяв. Добровільно вносили заяву 4 селяни, інших вписали семі більшовики. До заяв входить також заява громадники, яку зать "Грешка". До неї прийшли агітатори з головою с/р Куликот Петром на чолі. Господиня не спала. Більшовики накиннули на неї з такими словами: "Ти корова не спиє, а пів села вже вписалось до колгоспу. На, скоро підписуй : заяву". Господиня настрашилася і підписала заяву, але опісля на очах більшовиків побігла її, а сама виїхала.

V. Л о п у н и : Тут одержали більшовики після нелюдського насильства 8 заяв. Її заяви не підписали господарі, як заяви вступу до колгоспу, а підписували список свого майна, під яким буде підонумана заява. Більшовики помітили в пресі, що відновлено колгосп, який налічує 22 господарства. Колгосп поміщено на господарні вивезеного. Він посідає 4 корови, 2 коні і жодного реманенту.

Молоко - і м'ясо - поставки :

Зроблено до кінця першої чверті здали молоко за чверть року, а м'ясо за перший піврік. Норми здачі ті самі, що попереднього року.

Масовими зі злочинами стгається, однак здало.

П о д а т к и :

Роди і зноса податків незмінні. У звітному місяці стгали т. зв. халастейський і бредитний податок. Стгали фікагенти при опівучасті "уповноважених" з району.

З а м г р о м а д к и :

Існують воєди. Очолювані місцевими людьми. Цього року додучено їм обсіяти всі облоги. Несіння повинно достарчити осле. Частину облогів прихилвано тим, по хотіли. Ренту зобор'язаний засікти голова земгромади, а роботу ояку достарчити мало село. На носів збірвали в людей по пару кілограмів зерна.

П р о м и с л :

Тут треба здержатись на вирубці ліса. Нев керував лісопункт, про воєди робітники лісопункту, а вирубки дерева на станції селяни. За виконання норми відповідальні були участкові, а їм на допомогу прикріплено було все сільську адміністрацію, все учительство. Господарі козалися. Большевики забирали коні, ловили на дорозі першого ліпшого і під крісом відсклали по дрова.

Т о р г і в л я :

Із проведенням грошевої реформи, та знесенням карткової системи - положення не змінилося. Ціни на продукти і промислові вироби майже не змінилися. Кооперативи світили дальше пустков. Протягом звітного часу в кооперативах була чорна сіль, нафта, папіроси, сірники, крем до голення, одеколон, пудер, зубна паста, припинки до волося, діточі заправки. Продуктів першого шитку вистарчило для забезпечення ледви ояної п'ятдесятої частини села. Як джує, цієї аши кооперативи одержали дрякше, мило до прання і... кльот, перкаль, чайг, а кооператива в селі Звєрнігород одержала навіть готові убрання для колгоспників. Згадані "джуєди" продавалися членам сільської адміністрації, комсомольцям /якщо такі де були/ і тим, які були бліше кооперативи.

Ціни: 1 л. нафти - 2 крб., 1 кг. соли - 1,60 крб., 3 коробки сірників - 1 крб., 1 кор. крему до голення - 9 крб., 1 зубна паста - 5 крб., 1 пляшка одеколону - 19-34 крб., 1 лялька - 64 крб., 1 м. кльоту - 25 крб., 1 м. перкаль - 27 крб., 1 м. чайгу - 35 крб., 1 убрання - 300-400 крб., 1 кусок мила до прання - 2 крб., 100 шт. папіросів "Сталін" - 15 крб., "махоркові" - 10 крб., "спорт" - 35 крб.

С а н і т а р н а д і л я н к а :

Тут треба сказати, що санітарні і медичні пункти в по селах воєди, однак вони допомоги населенню не можуть дати через брак ліків. На віть у лікарні Бібрка хворі лікуються за гроші. В першу чергу платять лікареві за те, що лікує, а в другу чергу платять за ліки, які купується по спекулятивних цінах, звичайно на Краківські у Львові. Хворі живуть на власних харчах.

П р о п а г а н д а :

В головному велася колгоспна агітація по мітінгах і нарадах індивідуально. На них доказувано перевагу колгоспного життя над одноосібним. Кожен мітінг попереджався закликком до населення допомогти зникнути українське підпілля. В тому послугоувалися фразами, як "бандити", "заблужені", "одинці", "жучка", "вислужники".

На мітінги большевики зганяли людей силою, наради відбувалися в районі з членами сільської адміністрації.

Н а д а с а в л о в и л а .

1. Адміністративні арядження населення виконувало з недоліками, на мітінгах вчало тільки під терором. На терор відпорне /геройське прстава в боротьбі проти організації колгоспів/. На провокації ні діюють.
2. До малого руху ставиться населення добре, помагає чим може і що в його силі. Намі бойові акції, як ліквідації большевиків, сексо-тів, вислужників - приймає з вдоволенням. У стрічах з повстанцями народ прямо домагається ліквідації вислужників, а головне прохає помощи в боротьбі проти колгоспів. Лєточим владас, як поради і перестороги, головне вислужникам. Про них розповідає собі довірчливо. Деякі люди домагаються від повстанців дати перестороги вислужникам. Заради цього відступу викидається зпоміж населення агентів, вислужників, з таких мало.
3. В масах живе думка про війну і в кожном веснов вона відроджується. От і зараз маси виванні у невідлжичному конфлікті між СССР і Алі-

- янтами. Зносовки беруть з більшовицької преси та з оповідань самих більшовиків, а думку що підозрюють поодинокі евакуації більшовиків зі Львова. Нас уважають союзниками Аліантів і вірять в наш успіх, коли вибухне війна.
4. Більшовици зрівняли селян. Немає бідних і багатих, а самі бідак. Єдиний урядом вистарчив населенню на який-такий прожиток. Головним харчпродуктом вважається бараболя. Хліб є рідкістю всюди.
 5. Українці зі СУЗ цілком отверто, при закритих дверях, нарікають на владу, про повстанців висловлюються, як про самостійників і вірять в успіх нашого руху щойно з вибухом війни. Зправді чують деякий страх, однак говорять, що їм повстанці нічого не зроблять, бо вони проти них, ні проти народу не виступають. Навіть поодинокі партійні, які добре живуть з народом, чуються безпечно в нашому селі. В загальному 70% зі СУЗ знають, хто ми і що ми боремося за Самостійну Україну. Так, як і місцеве населення, так само українці зі СУЗ, за винятком партійних вислужників, з дня на день чекають війни, яка - на їхню думку - принесе розвал СРСР і покращання життя.
 6. Ліквідовано лейтенанта НКВД, який повин був функцію участкового в с. Підоснів; ліквідовано одного місцевого агента в с. Великі Глібо - вичі; застрілено на засідці 7 більшовиків /один сержант решта рядові/.
 7. Власні втрати: 2 повстанці і один юнак.

Постій, квітень 1948р.

Гриценко.

ВІСТІ З ТЕРЕНУ.

за місяці: січень, лютий і березень 1948р.

Район: Л е в о м и с л я н и .

Дію більшовиків в цьому районі зовсім аналогічні до дій в попередніх районах. Характерними в цьому районі - є підлохи, які більшовици часто стосували, ходячи по під вікна. Часто 6-8 більшовиків заходило в село для отягання бараболі і робили поодинокі наскоки на відтинки села, як рівнож на поодинокі господарства. Ловили молодих хлопців на роботу в Донбас, виганяли підводи в ліс для вивозу ронтів, арештували селян за гонення самогону, ловили людей, що повтікали від вивозу і відправляли їх відразу на Львів та долучували до тих, що їх забрали підчас вивозу.

С і ч е н ь :

1.І. В и п к о к и. Около 150 більшовиків проводили обласу, при чому розкидали загатки, велили печі, аганяли людей до с/р і там їх перешитували.

1 і 2.І. В о р ш і в. У зв'язку з ліквідацією "Інтербінтального батальйону" в с. Дунаєві більшовици провели арештування і обласу на досколичні села. Найбільші труси проводили на хуторах Катериноги і Дуброви Білецькі. В Катериногах і с. Чамеринні арештовано 12 осіб, на Білецьких Дубровах 9 осіб. Після цього робили стало засідки.

2.І. П и я т и н. Око. 100 більшовиків з району Перемішляни, Помор'яні і Глиняни робили обласу, бо труси з Дунаєва був слід після акції.

5.І. Л а г о д і в. Око. 30 більшовиків під проводом Замета /р-н Глиняни/, участкового Зорона /р-н Перемішляни/ та три лейтенанти зробили наскок в селі на господарства та перевали сильний трус. Відкидали загатки, копали ями по хатах, будинках, зривали бляку з хат, шари шували муку із збіжжям, сорівали халати від носик чобіт, ребували полотна, шкіру, солонку, ковбаси та ін. Новоградського Зорона при дошті сильно побито. Стрелбінського постанали в селі під обласу під загрозом розстрілу, коли рухнувся і там дераали до покуляя. Того самого дня вишеггандани господарів відстанили до району Глиняни. В турні їх сортували, вішали за ноги і били, отжонали спеціальними приладом по під груди, стискали дверки пальці та зашквали до паки, де бракувало повітря. Того самого дня Замет в с. Лагодів докив по селі та покликав за святочним подарунками для себе.

6.І. П и я т и н. Вечером зламало 8-ох більшовиків 2-ох повстан-

ців в хаті. Повстанці, прориваючись, вбили капітана і одного большевика, а двох поранили, самі вийшли без втрат. Господарів большевики арештували, а майно їм skonфіокували. По деякому часі їй звільнили.

8.І. Б о л о т н я. 7 большевиків заскочило 4-ох повстанців в хаті. Повстанці, прориваючись, вбили от. лейт., а двох большевиків, в тому одного серйозно поранили, - самі вийшли ціло. По дорозі знову наїшли на большевиків, при чому вбив д. Чуйкович.

8.І. П е р е м и ш л я н к и. Тут відбувся похорон вбитих большевиків, де виступав нач. над кап. Анисимов. Він називав нас англосаксонськими націоналістами, що ми осягаємо допомогу з Англії і Америки і закликав інших працівників до відплатної акції за вбитих.

10.І. Р и я т и м. Большевики з районів Перемішляни, Помор'яни, Глиняни робили облаву через два дні. Вони порозкидали майже всі загати, повалили печі, вийшли все, що попадало їм під руки, та грабували. Награбоване майно нагантажили на дві підводи і відвезли в район. У священика збрали м'ясо, заарештували понад 7 людей, яких по кількох днях випустили.

18.І. Б о л о т н я. Ок. 300 большевиків проводили облаву на село. Село обложили довкола заставами. В тому селі завалили 24 печі, арештували ок. 150 мушкетерів і всіх питали, хто був заскочений в хаті, чи заходять до села бандити. В облаві брало участь військо 4-ох районів.

18.І. М і х о с. Білка і Костелів отримали з большевиками 2 повстанці. Большевиків було 22. Між большевиками і повстанцями відбулася стрілянина, в якій поранено одного большевика, а решта втекла.

18.І. В і с і, коло села Унева отримали повстанці з большевиками. В перестрілці повстанці поранили одного большевика, а самі відступили.

19.І. П о д у с і в. Око. 100 большевиків робили облаву: відкидали загати, валили печі, перекладали пашу. Вони зібрали ок. 60 людей до школи і там з ними зробив майор мітинг, на якому говорив, що "бандьори" хочуть панувати над українським народом, але це їм не вдасться. З цих людей 22 зібрано в район і по кількох днях їх звільнили. В часі облави знайшли в Грицьків Володимирів кріс і пістолі в загаті. Згаданого арештовано разом з його братом. В часі слідства звільнили одного, а за два місяці звільнили з Донбасу другого. Батько цих хлопців був головою о/р і його звільнено, як агента мвд. В цій облаві знайдено в дядька Грицьків Андрія бібліотеку бурного священика. Її забрали, а дядька арештували.

24.І. П л а х і в. Большевики зловили Зобика Степана, як він розкидавав намі клочки. Крім нього арештовано ще 3 хлопців і 3 дівчат.

24.І. У н і в. Большевики покликali око. 20 господарів перевіряти поле до райземвідділу. Тут нічого не говорили про перевірку ґрунту, а змушували селом працювати до колгоспу.

26.І. З напрямку Болотня до с. Подусів прийшло 20 большевиків, зі зброєю і двома дівчатами /Нуря, разом з Думасва, бльондинка, має золотий зуб/. Ці большевики арештували двох дівчат з с. Вишески, де протокол був їх участковий Ворона. Після 2-ох тижнів їх звільнено.

29.І. Т у ч и в. Большевики з Перемішлян і Бібрки зробили облаву на село і ліс. Пугали дровами за криївками. Під кінець заарештували 11 осіб, 3-ох зараз в районі випустили, а 8-ох задержано.

30.І. В и п и с и к и. Зголосилися до району Стефанішин Ілько, який втік з Донбасу. Його засудили на 4 роки.

В м. сімні до села Витківщини приїхала жидівка організувати клуб і комоком. Її ніхто не хотів прийняти на квартиру мимо того, що на це стало робили засідки.

При кінці цього ж місяця участковий отб Сухенко /Помор'яни/ побив на волоні коло піра х-сників, між ними Демидку Петра, який минулого року був отримком в районі. Це зробив він з підлоги, бо його наречена коли б їй звільнювали, то він розстріляв 20 її сусідів.

Д а в і д і :

5 і 7.ІІ. На ліс хутора Добра /Лагодів/ око. 300 большевиків зробили облаву. Це було військо з районів Помор'яни, Перемішляни, Глиняни. Кували, перекопували землю, валили корчі і шукали дровами. Облава не

11.ІІ. Ч е м е р и н и і. Атаманщини вбили секретаря комокому

Роза Василя, який ходив зі зброєю.

18.II. Б і л а. Спалено господаря Смолич Петра. Підпал виконала одна дівчина тому, що до його дочки заходив участковий мго Сухенко.

15.II. П о л ь х і в М а л и й. Большевики грабували в людей збіжжя на насінний фонд для ново-зорованого колгоспу. Тому, що ніхто не хотів дати добровільно, большевики грабили самі, де тільки знашли. З Умрич Ольги, що не хотіла сама дати, забрали все зерно, арештували її, а відтак звільнили.

17.II. В о л к і в. Директорка школи закликала людей на мітинг не йти слідом "бандерівців" Байовських /рідня "Сокола"/, бо пойдуть на Сибір.

17.II. П о д у о і в. До одного господаря зайшов большевик-прово-катор і просив їсти. Розказував, що він з 4-ма повстанцями був закований в о. Підсілляній, в тому 3-ох впало, а він втік. Карівав на Стадіна, що п'є з людей кров і говорить, що з весною буде війна. Господар зорієнтувався, не дав йому їсти і не входив з ним в розмову. Згаданий день пішов в село Білка.

18.II. З унівському лісі повстанці зліквідували двох міліціонерів перемишлянського району.

21.II. П о л ь х і в М. Населення зліквідувало організаторів колгоспу Звук Ілька і Ільчичин Романа. Зліквідували молочерку, по національності русоку, якої хата була місцем дезорганізації і розпусти сільської молоді і спалили колгосп. Після цього 15 большевиків робили слідство по селах Поляків, Плетиничі і Подусів.

21.II. На весіллі в Дуванові було 3 большевиків і два стрібки Кухар і Романюк. Як тільки большевики вийшли з весілля, а Кухар остався на подвір'ї, 14-літній хлопець зарубав його сокиром, забрав зброю, а трупа оховав. На другий день приїхало ще 13 большевиків, шукали за Кухарем, арештували 6 мушн, які були на весіллі, та негайно їх випустили.

22.II. В о р ш і в. Здемольовано сільраду, побито телефонний апарат, зрізано три стовпи і перетято дроти. За це большевики наклали на село 2,000 крб. кари, говорячи, що це зробили не бандити, а цивільні люди. Кари не стягнули.

26.II. П о л у о і л ь н а. 8 большевиків заскочили 2-ох повстанців в хаті, де один важко поранений. Оба повстанці відступили.

29.II. Д у н а У в. Учителька зі СФЗ /ксисомолка/ в розмові з селянами сповідала, що їй припоручували організувати піонерів та комуністичні клуби, але вона відмовилась, бо не хоче мати біди. Говорила, що вона переконалася, що большевики всьди брешуть. Нпр. вони говорять що вівсять червоний прапор в Нью-Йорку, але я певна, що цього не буде, а може бути навпаки.

Б е р е з е н ь і

1.III. К о р о с н о. Арештовано Білецького Володимира та Поздерського Степана і відразу в селі їх засуджено по 8 років примусових робіт за невиконання вивозу ронтів /кубіки дерева/.

1.III. Н о в о с і л ь к а. Большевики заскочили підпільника, що криється самостійно. Він прорвався з оточення і разом стрібка Кузьма Петра з того ж села.

10.III. В о л ь к і в. Суддя з двома большевиками розбили хату Байовського Івана, забрали все, що там було і хотіли запалити. З той час прибігла господиня і почала кричати. Суддя сказав до неї: "не кричи, бо за кілька днів і тебе заберемо".

12.III. О с т о л о в и ч і. В цьому селі відбувся мітинг, на якому виступав представник з району і говорив, що Англія і Америка пригтовляють напад на ССРСР, але населення /трудячі тих країн/ війни не хочуть. Коли вибухне би війна, то трудячі цих країн самі повалять капіталістичний лад цих країн і побудують такий лад, як в ССРСР. М. ік. говорив про наш рух: що на СФЗ є ще мала горотка, що в Польщі з польськими "бандорами" бореться польська армія і що вони вже на викінченні. Стрібків закликав боротися проти нашого руху і бути пригтованими, щоб в час війни отанути в обороні ССРСР.

12.III. П о л ь х і в М. Большевики хотіли призначити нового голову, на якого поставили Балішкового В. Згаданий приніс до канцелярії сокиру і сказав: "маєте сокиру, відрубайте мені голову і заберіть собі, а голову не буду". Большевики від'їхали з нічим.

12.III. Ч е м е р и в ц і. На хуторі Кутурноги два хлопці збили

участкового мге от. лейт. Бостонов /Поморяни/ і забрали від нього зброю та документи. Бостонов одного з них поранив. У зв'язку з цим більшовицькі ростили на ос. Чамаринці і Вилнівчик та на хуторах обласу. На обласі були відомки з районів: Поморяни, Перемишляни, Красно і Золочів.

14.III. П л о н и к і в. Більшовицькі побили хрест-фігуру, яка була коло сіл'ями. Того самого місяця більшовицькі зруйнували на цвинтарі в Поморянах краці пам'ятники.

19.III. Г н і в. До села прийшло 7 озброєних комсомолців, які при допомозі учителів хотіли організувати в школі в селі комсомол. Учителі від нього "почесного сов'язку" зовсім відмовлялися і комсомолці відійшли з нічим.

19.III. На хуторах Віленські Дуброви більшовицькі замордували Любку Степанна за те, що він був арештований і втік з рук мал, а тепер по нього вбив Бостонов і пропав.

18.III. Л а г о д і в. 3-ох повстанців наїхали саньми на 3-ох більшовицьких. В бору впадо двох повстанців, при тому поранили двох більшовицьких, один з них /серкент/ зараз помер.

-----00000000-----

НАШІ ВТРАТИ

Список унаслідок членів ОУН за період 1946 - 1947рр.

С к і л ь с ь к и й р а й о н

1. "СОСНА" - зв'язківець з району до куди, впав у бункрі від більшовицьких для 7.1.1947р. зі с. Сукіль /симпатик/.

2. "СОЛОВІЙ" - зв'язківець з р-ну до куди, впав в бункрі від більшовицьких для 7.1.47р. зі с. Сукіль /симпатик/.

3. "ВОРОН" - борець СКЗ, зістав ранений більшовицькими в бункрі 7.1.47р., внаслідок чого більшовицькі зловили його, та в дорозі помер /симпатик/.

4. "БУК" - з початком січня 47р. впав в заскоченні більшовицькими в бункрі, кудевий санітар /член ОУН/.

5. "ДРА" - булавний з почату сл.п.ком. Богдана /Шита/ впав з початком січня 47р. заскочений в криївці б.с. Сукіль, де лікувався.

6. "БОГДАН" - отримав СКЗ, впав з початком січня 47р. заскочений в криївці б.с. Сукіль /симпатик/.

7. "БАВРОНОК" - згинув героїською смертю на засідці від більшовицьких в с. Побує з мішком серпня 46р. Стрілець ОМП.

8. "ВИШЕВИЙ" - кудевий СБ, впав 8.9.46р. від більшовицької кулі /член/.

9. "МАЙНА" - отримав СКЗ, впав з початком грудня 46р. в с. Труханів, під час наскоку на криївку.

10. "МУТА" - отримав СКЗ, впав з початком грудня 46р. в с. Труханів під час наскоку на криївку.

11. "СІГУР" - отримав с. Труханів, впав в січні 47р. в с. Труханів, під час наскоку на криївку /кандидат/.

12. "КОЗІ" - помічник отримав с. Труханів, впав в січні 47р. під час наскоку на криївку /кандидат/.

13. "БУК" - отримав СКЗ, впав в січні 47р. в с. Труханів під час наскоку на криївку /кандидат/.

14. "ІР" - помічник отримав с. Труханів, впав в засідці під с. Вулище для 27.4.47р. /кандидат/.

15. "ДЕМ'ЯН" - борець в СЕВ Окр. реф. СБ, впав 22.5.47р. на засідці в с. Труханів /кандидат/.

16. "РІДКО" /Войно/ - рад. реф. пропагандист, впав в другій декаді квітня 47р. оточений більшовицькими. Збив кількох більшовицьких і в бешкетному положенні реєстрував гранату /член ОУН/.

17. "ЖИ" - масовий пропагандист, впав 16.6.47р. заскочений більшовицькими банятами в часі переходу біля с. Підгородці /член ОУН/.

18. "СІВ" - отримав СКЗ, впав 19.4.47р. заскочений більшовицькими в часі переходу біля с. Підгородці /член ОУН/.

19. "РАЙ" - рад. реф. пропагандист, впав 24.4.47р. під час облоги на міст біля с. Сиваківсько Вішне, вбивши трьох в поранити двох отримавських опрочників. Разом з ним вбили його батька, що був в той

час при ньому/підпільник/.

20. "ВОЛОДИМИР" - стрілець РРП, вправ 24.4.47р. разом з другим Палієм.

21. "ДОБРОБАНКА" - худеє санітарка, згинула підчас наскоку на криївку в с. Воля Довголуцька з кінцем лютого 47р. розірвавшись гранатом /член/.

22. "ДОБРОВОЛЕЦЬ" - стрілець з ОБЗ надрайонного провідника, вправ з кінцем лютого 47р. в с. Воля Довголуцька підчас наскоку на криївку /кандидат/.

23. "ЯЗІР" - станічний о. Воля Довголуцька, вправ з кінцем лютого 47р. підчас наскоку на криївку, в безвихідному становищі розірвався гранатом /член ОБН/.

24. "ГАЗВИ" - стрілець з ОБЗ надрай. провідника, вправ з кінцем лютого 47р. в с. Воля Довголуцька підчас наскоку на криївку /кандидат/.

25. "МЕРІТ" - помічник станічного о. Ямельничка, вправ з початком грудня 46р. в часі наскоку сталіновських бандитів на криївку /член ОБН/.

/Продовження в слід. числі/.

-ооооооо-

В И П И С К И З Л И С Т І В

Л и с т з а с у д ж е н о ї на 10 років дівчини В.С. о.С в Самбір-
щині. із Сибіру

...На пошті порівнюючи мене зі змижкою не хотіли вірити, що з мене зробилося і тільки завдали мені жалю, що сльози нехотючи покотились мені з очей. Але нічого, Бог добрий, допоможе мені і я повернусь щодливо до Вас... Тепер кожного дня і ночі сниться мені, що я дома, найбільше сниться мені мама, тато мало, а братчики /повстанець/ що не сниться, хоч з умки мені не сходить, Ох мамо-мамо і таточку, хочу додому, додому!, так важко жити, туга і біль, що здається довше не видарку.

...з харчами сейчас погано, а роботи тяжкі, через 12 год. денно це не жарту... Тут лахи дуже дешеві, а мої гарні чоботи коштують 900 - 2800 руб., а це харчі сейчас дуже подорожчали. Тепер кажуть, що нас знову перевезуть в інше місце, але нічого, і там посилок перевалить. Чи не одержала, бо на пошті таке велике перевантаження посылками і листами, що не можуть орбі дати ради.

...Курсь, що з Надер /підпільник/, чи вже здорова і вдома? Де Місько /арештований - прим./ ?

Дата листа 6.II. 1947 р. /АССР/

Л и с т в а с у д ж е н о ї і вивезеної на 5 років М.Н. з Дро-
биччини до дочки підпільника

...можемо пережити добра, тільки одне, щоб Бог допоміг перебути це лихе та й вернутися в рідну, улюблену Україну.

...Той гремлять наші жобі пісні і летять далеко на нашу любу Україну, а нам старим серця краються, але не скінчиться, прийде час, що всім-всім на своїй рідній землі.

Дата 19.I. 1947 р. /Іркутська обл., Усєлія - Сибір/

І з л и с т і в а с у д ж е н о ї на 10 років та вивезеної до Якутії
учительки з Дрогобиччини

...Несподівано мені, що не одержув від Вас листів. Я чиняла прагати на автозаводі/"ст.оїмо" нові дороги в Тундрі/ і всілякі інші роботи на різнi з мушкетер... Я і там дмувся, звідки набиратися сил до такої роботи, день-в-день по 11-12 год. не звичаючи зіт погоди... Все ж таки кута думав Усти з Вами... Ко пороблять мої учні? Чи гарненько вчать, а особливо Олександр і Петрусь /Олександр - брат авторки в повстанцях/?

...Тримайтесь міцно і з твердим віром в краде зустрі нашого щасливого повороту.

555555555555555

У СПІЛЬНОМУ ПРОТИ- БОЛЬШЕВИЦЬКОМУ ФРОНТІ

С. Гончарук.

УКРАЇНСЬКА ПОВСТАВЧА АРМІЯ - НОСІЙ ІДЕЙ ВИЗВОЛЕННЯ І ДРУГІМ НАРОДІВ.

/Продовження/

Щоб покрити між червоноармійцями зазвичай про необхідність продовжувати війну за повалення сталінського режиму, УПА використала в особливих широких розмірах переобурення червоної армії з заходу на схід в місяцях липні, серпні, вересні 1945р. Якою масово розкинуто революційні заклики і листівки по всіх містах і селах, із змістом яких запізналися широкі маси червоноармійців.

Які ж практичні результати цієї широкопоставленої політичної роботи УПА серед червоноармійців?

По-перше, вона запізнала червоноармійців з справжніми цілями боротьби українського народу і вплинула на різучо-прихильне ставлення червоноармійців до УПА. Доказом цього є численні факти, коли червоноармійці поширюють повстанську літературу, саботують накази свого командування, відмовляються від боротьби проти УПА. Фактів цих подається в нашій підпільній літературі багато, ми одні наведемо для прикладу: 26.8.46р. вивд переводило велику обласу на ліс "Облішка" між сс. Камілка, Тиха, Волошинова /р-н Стрілки, Дрогобицької обл./.

Повстанці, витиснені з лісу переважачими силами ворога відступили через село Камілку в напрямі лісу "Стелець Малий". Але тут перетяла дорогу ворога танкетка і обстріляла їх вогнем кулемета, який однак скоро згасав. Повстанці використали це і підсунулися до лісу. Та якраз в цього бою надіхав відділ червоноармійців. Енкаведисти сподівалися, що червоноармійці заатакують повстанців. Та прорахувалися: червоноармійці пройшли попри повстанців дужньо і не віддали до них жодного пострілу. Коли після того енкаведисти штали червоноармійців погонять їх поступовання, вони заявили виразно: "На повстанців стріляти не будемо!".

По-друге, вона спричинилася до того, що червоноармійці спонулялися до боротьби за свободу по цілому СРСР, а не тільки в Україні, а в інших частинах СРСР, при чому розказами про себе в правдивому світі, а не в забіжженому, як представляє її сталінсько-широко відомі в цілому СРСР, що вони згуртують біля себе інших народів СРСР, що вони прибудуть і настановлять на боротьбу все, що революційне і патріотичне усіх народів.

По-третє, вона спричинилася до значних змін в свідомості червоноармійців, вона привела до усвідомлення червоноармійцями своїх масових потреб революційної боротьби проти сталінської імперіалістичної кліки. Червоноармійці не додивилися, а масово, і бачили єдиний вихід - у поваленні цього енкаведистів, які розправляються з невинуватими партійцями, виступають в обороні народу. Напр. 9.5.46р. в м. Бурштин /Східноукраїнська обл./ з результату збройної сутички між енкаведистами і червоноармійцями загинуло по обидвох боках 10 людей.

25.11.46р. Станіславці в с. Яблунка /коло Львова/ червоноармійці вбили свого енкаведженого старшину.

29.II.45р. У Львові при в'їл. I травня червоноарміївці знищили трьох лейтенантів НКВД.

31.II.45р. У Львові при жовківській вулиці біля рафінерії опірту двох червоноарміївців, висівши з авт, вбили одного партійця і відіхали. У Львові того роду випадки такі часті, що їх і важко назвати випадками.

Не випадково член воєнної ради прикарпатської воєнної округи ген. майор Ковіков з однієї із своїх промов висунув як перше завдання підвищення в армії "революційної класової пильності" /чит. енкаведівської/, бо - "не треба ні на хвилину забувати, що наша округа з'являється прикордонною, що ряд частин розташовані в областях Західньої України, де ще продовжують діяти німецько-українські націоналісти..." /так змичаєно сталінські мерзотники називають українських повстанців/, /"сталінське плен'я", газета прикарпатської воєнної округи 21.серпня 1946р./

З цих причин стало зрозуміло та сказано люті сталінських імперіалістів, з якою воєю накидається на УПА, та постійно зростає хоробрість і героїчність методів, що їх вони застосовують у боротьбі з УПА, та заборіхана пропаганда направлена на залякування нашої боротьби. Та пошмо всеого, ми можемо сміло твердити це сьогодні, що більшовицькими імперіалістами не вдається замкнути, звузити і залякувати нашою боротьбою. Вона розкочується, поширюється, виходить поза межі України, стає перед всіми народами СРСР у своїй незалякуваній чистоті і захоплюючій величі.

I I I

Велику політичну роботу УПА провела і серед народів - сусідів. Зовсім зрозуміло, що найбільшою вона була серед польського народу, бо поляки від найдовшого часу й на найширшій території зустрічались з українським революційно-визвольним рухом, з діяльністю УПА, зокрема останнім часом, коли доля поставила обидва ці народи в однакове становище поневолених народів.

Хоч наших темов не є розглядати питання українсько-польських взаємин в цілому, ми мусимо на самому початку сказати ясно, що ці взаємини не були світлимими, що вони не були такими, як могли бути, і як того вимагали життєві інтереси обидвох народів. Це нам потрібно зазначити для того, щоб чітко показати ці зміни, які зачали щодо цього сьогодні, щоб якнайкращіше звітлити боротьбу УПА, яка, головним чином, привела до цих змін.

Сумний вантаж минулого, вантаж невиноти й постійної ворожнечі не дозволив обидвом народам знайти спільної мови. Навіть такі дві кімнатки окупації, коли обидва народи однаково гноблялися, не зробили якихось серйозних практичних зрушень у стосунках наших народів. Завжди сильно польські імперіалістичні кола отруїли думу свого народу шовінізмом, щоб він міг так скоро позбутися його, щоб міг звільнитися від впливів цього шовінізму на його думання і дії. УПА, про те, шперто й послідовно переконувала польський народ про потребу не тільки дружнього спілкування, а і неактивної співпраці з українським народом.

Довго знаходили ці заклики слабкий відгук. Тільки в обличчі нової загрози з боку більшовицького імперіалізму наступило серед поляків протверезіння. Але, в ін'я правлі, треба сказати, що це протверезіння не наступило зразу й до воно сьогодні ще не є загальне.

Ідучи за своїми короткозорними провідниками, польські спочатку оцінювали більшовиків як союзників, як інквизиторів, а не як імперіалістів, однакових ворогів українського й польського народів. Частини польків приступили до співпраці з більшовицькими в боротьбі проти українського національно-визвольного руху, взяли активну участь у виселюванні українців на захід від лінії Керзона, в виселенні, яка УПА гостро засудила як таке, що відбувається всупереч згоді обидвох народів відповідно тільки імперіалістичним цілям сталінської кліки й їх агентам. Польські агенти Сталіна зручно розбурхували пристрасті польських мас і нацькували їх проти українців, а польські керівники, а за ними й частини народних мас і не здавали собі навіть справи, як люті вони вору на більшовицькій мові.

Та навіть у ці обставинці УПА, незважаючи на УГВР і зброю УУ принципам, в чинно завязтість і постійність, переконана в адекватності своєї роботи й УУ корисності для обидвох народів, продовжувала роз'яснювати польському народові такі незлікувані на свої правлі:

1. Большевицькі імперіалісти готують польському народові таке ж саме поневолення, як і українському народові;

2. Щоб забезпечити успіх своєї боротьби, польський народ мусть відмовитися від жорстокого прищипливаного йому імперіалізму з новітніми етапами на шлях спізнання з іншими народами, зокрема з сусіднім українським народом;

3. Польський народ мусть відкинути всі половинчисті, парламентарні методи боротьби, як непрадєтні в боротьбі з большевизмом і обрати революційні шляхи боротьби.

З цієї мети відділи УПА провели багато зборів із польським населенням, розповсюдили велику кількість літератури: закликів, листівок, брошур. До чільних польських громадян вислали окремі листи.

В однім з таких брошур, виданих також польською мовою, читаємо:

"Сьогодні Росіяни уявлялися так далеко від Європи, як ніколи в історії до тепер. Та й це готується до дальших пілбоїв. Большевицькі імперіалісти не опиняться і не опиняться перед нічим і ніким. Котрий народ попав у їхні криваві лапи, йому лишається дві дороги: або взяти цього хижака і з цієї спосіб вирватися з обіймів смерті, або дати себе в руки московському лоджерові і загинути. Всякі хитрощі, компроміси є тільки самообдурюваннями, а в наслідках приносять загибель.

Для кожного поневоленого большевиками народу є тільки один фронт, до веде до визволення і життя - фронт протибольшевицький... Це правда з кожним днем большевицької діяльності і для поляків отає більше ясною і абсолютною." /Завон Савченко, "Польсько-українські взаємини", стор. 26./

Кожному полякові треба пам'ятати, що тільки на протибольшевицькому фронті і на його побойнах вирішиться доля Польщі, доля майбутніх польських поколінь, і на це повинні бути звернені очі і зусилля кожного поляка і поляки.

Палію на те, що конференції, вибори, або тиск західних великодержав можуть дати полякам державну незалежність без їхньої боротьби - гірко поляків заведуть. Вони Сталін нас очу, він не вступиться з польським землем, і завжди знаєде спосіб для втримання немі на шій польського народу /там же стор. 34./

Отже, в такій ситуації лише спізнання польського народу з українським і другими народами з'являється передумовою здобуття польської самостійної держави і гарантією її існування...

Ми не хочемо ворогувати з польським народом, а навпаки, ми хочемо разом перемогти й після перемоги жити в широкосідовських взаєминах" /там же стор. 35./

Перестерігаючи польський народ перед шкідливістю неревольційної тактики, українські повстанці писали одні з численних своїх листівок: "ПОЛЯКИ ВІ ЧІ ПІДПІЛЬНОЇ АРМІЇ! ПРОВІДНИКИ ПРОТИВОЛЬШЕВИЦЬКИХ ПАРТІЙ І ІНТЕРВЕНЦІЙ! У Ваших руках лежить майбутнє Вашого народу. Не говоріть своєму народові недовольних слів, бо тим викликаєте не більше хаос і дезорієнтацію, які володіли Вашим народом. Не стосуєтесь тактики "тихше води, ніжче трави", бо при допомозі ворогові розкладати нутро Ваших рідів, розухвалюєте ворога, споряджуєте себе, уможливуєте погром, який готує Вам инші і уоп. Не мовчіть, бо ми допомагаємо Москві баламутити Вас і Ваш народ. Не орієнтуйте себе і свого на якісь магичні сили, - на конфлікт між заходом і сходом. Він може і не бути зараз, але Ваш народ мусть жити і боротися. Скажіть йому правду, що він поневолений, скажіть, що чекає його в майбутньому, коли не піді не боротьби. Яденському те всі огидні і першодні задуми Москви і її агентів. Виразно скажіть народові, за що і проти кого він повинен боротися. Скажіть йому правду, що тільки по руїнах московсько-большевицької імперії веде дорога до волі і життя. Скажіть йому правду, що його доля буде вирішена на протибольшевицькому фронті палі - о - шіч з іншими поневоленими народами. Поведіть відступу еваку проти армійської агентури. Тільки в боротьбі може прийти чіткі поділ на чесних громадян і большевицьких буржуа. Терть не біється, бо якщо не повалите боротьби, будете складати їх бікше, але вони будуть тихі і безжорночі!" /Із листівки польською мовою "Політик", жовтень 1948р./

Бачимо, отже, що, якщо переконаливість і політично далекозорість, та чистота революційності, просякнуті всі ці слова УПА. Та вони були підтвердження цілої діяльності УПА, яка велике на словах, а і на ділі доважало, що дуже прагне до справляння опіробітництва з польським

народом. До того ж самого життя переконувало польську громадськість у необхідності рішучої боротьби з більшевизмом, а тим самим, тісної співпраці з українським народом і всіми поневоленими народами. Саме життя з кожним днем підтверджувало правильність того, що говорила УПА, перед тим перестерігала, не пропонувала.

Все це разом, хоча поволі, вплинуло на протязі 1945 - 46рр. на безперечне покращання взаємин між обидвома народами. УПА одержала під окремими польськими передовими людьми, від певних груп польської громадськості численні листи, в яких вони одноставно заявлялися за співпрацю з українським народом, перекидали побажання для УПА, нап'ятували тих, хто перешкоджає такій співпраці, засуджували злочини вироdkів польського суспільства. Такі погляди польська суспільність висловлювала в розмовах із повстанцями, на мітингах, на спеціальних нарадах, та інших різних формах. В польських селах повстанців почали приймати як дорогих гостей і подавати всяку допомогу, відмовляючи в той же час притулку там бандитам, що потрапили оминути справедливої і заслуженої народньої кари.

/Продовження в слід. числі/

---ooo0ooo---

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРЕС-БЮРО АЕН

В загальному плані протидії єдинонеділимській концепції, Голова ЦК АЕН - Ярослав Стецько, спільно з делегатами всіх інших народів поневолених більшевизмом, вніс черговий, обширний меморіал до Голови Американського Комітету вільної Європи, амбасадора Грр. В меморіалі це раз з'ясовується справа розподілу російської імперії, як єдиного шляху для тривалого світового миру.

Повідомляється, що на чолі Мадярської Делегації в АЕН стоїть тепер Голова Мадярського Антибільшевицького Національно-визвольного Руху - генерал-полковник Ф. Фаркас фон Кісбарнак, азначий з приязної постави до Української Повстанської Армії /УПА/, в час німецько-більшевицької війни.

На чолі Хорватської Делегації в АЕН, стоїть уповноважений Хорватського Національно-визвольного Руху - генерал Г. Алябонка.

В останньому часі, приступлення до АЕН зголосив теж Чеський Національний Комітет, очолений генералом Я. Прхалом.

КОНГРЕС ФРОНТУ МОЛОДІ АЕН

При кінці серпня н.р. в Ганновері /Бритійська Зона Німеччини/, відбувся Краєвий Конгрес Фронту Молоді АЕН /ФМАЕН/. В Конгресі взяли участь 21 умандатованих делегатів від організацій молоді: української, білоруської, угорської, естонської, лотиської, литовської, словацької, туркестанської, румунської і ідея-уральської. Були також представники сербської молоді в ролі обсерваторів та понад 50 запрошених гостей. Між присутніми слід відмітити лист Голови ЦК АЕН - Я. Стецька, приїзт Асоціації Балтійських Журналістів, громадських центрів майже всіх звступлених народів. Від українців вітали Конгрес краєві проводи ОУНр і СРБ. З глибоко-змістовною промовою виступив о. Др. Побігушка, а також виступили доповіді про визвольну боротьбу окремих народів представники і член Орг. Євро ФМАЕН.

В склад Екзекутивного Комітету Філії ФМАЕН на Бритійську Зону обрали: голова - Якімо Брач - лотиз, заступниками - румун і литовка, генеральний секретар - українець, члени - українець, білорус і лотиз. Акт отворення Філії ФМАЕН підписав голова делегацій, які рівнож склали в рідній мові заяви про готовність спільно боротися за означені цілі.

Вияв захоплення молоді революційною концепцією спільного фронту в боротьбі проти червоно-комуністичної і біло-імперіалістичної Росії, з тимчасом, що ідея Антибільшевицького Блоку Народів є принциповою і непереможною.

Про українського Життя НА ЕМОГРАЦІЇ

О.Д.

НА ЧИСТІ ВОДИ.....

29 жовтня ц.р. згідно з рішенням британського суду, відбудуться Надзвичайні Збори СБУ-у. Від звичайних Загальних Зборів СБУ-у що відбулися 12 і 13 вересня ц.р. проминуло загалом сім місяців, тому це зараз не час і не воля робити підсумки досягнення і недоліків за пройденим етапом суспільно-громадського життя організованого СБУ-ом. Можна лише ствердити, що період цей, належить до одних з найважчих періодів українського організованого життя в Великобританії. Група безвідповідальних, або незнаючих що роблять людей, повела на СБУ змірнену акцію намагачись його розбити і ліквідувати. Хиткі основи СБУ-у, побудовані на панчужівській трясині, показали загрозливими не тільки для дальшого розвитку СБУ-у, але і для його дальшого існування. Критичний фінансовий стан, затаєні б. головою п. Панчуком борги, занедбане правне положення, нелегальність властей СБУ-у, звинувачення, інсинуації, і т.д. - це була опадина передана Загальними Зборами в руки нововибраних керівних органів СБУ-у. Чи зможеться нововибрана Рада СБУ ві своїм завдань і чи сповнила надії положені на неї українським громадянством, можна буде ствердити щойно на Річних Загальних Зборах СБУ на основі звітів, дискусій, критики і т.д. Сьогодні, ми можемо робити першу оцінку, на основі тих доведених фактів і чинів, які кожному з нас впадеють в очі. Одним з таких досягнень, а власне прихильна розв'язка британським судом занедбаного правного положення СБУ-у в користь місцевої української спільноти. Сиремі призначені судом повноважності для Надзвичайних Зборів, дають можливість розв'язувати правно-статутові положення, а також образу вибору керівних властей СБУ-у, без більшого потрясіння і шкоди, як для самої Установи, так і цілого організованого життя місцевого українського громадянства. Направлення правного положення СБУ-у та узаконення його керівних органів, це далекий старт - вилет на громадські височини, від того трясини, в якому погрузав СБУ під керівництвом б. голови п. Панчука.

На мало говорять нам, гідно постулювання керівних органів СБУ-у, у відношенні до цілого українського громадянства, до його потреб і вимог, відкидаючи на бік всі надзорові проми партійного чи релігійного розбиття, пошмо того, що всі оторони деяких партійних груп спинались на провід СБУ-у звинувачення і провокації. Заактивізовані потреби місцевого українського громадянства перед британськими чинниками, закріплення зв'язків з британськими повязними середовищами та міністерствами, старту досягненням не тільки місцевого українського громадянства, але цілої української еміграції. Цілий ряд дій спонсарчик і піддержувчик СММ, СВУБ, Секція жінок, Пласт, обі Українські Церкви; участь СБУ-у в релігійних протестаційних пічах, зібраннях молоді, в організованні б. воєнів-українців, українського жіноцтва і т.п. говорить як широко і багато-гранно була праця керівних органів СБУ-у.

Безпосередня поміч в реорганізації в ІРО членів СБУ-у, цоденна культурно-освітя і суспільна спілка, об'їздки терену і т.п. доповняють зміст і життя діяльності централі СБУ-у за цей короткий час.

Особливо на малому увагу заслугу правильна господарка фондом українських інвалідів, у якому чого закуплено так поважну посілість з гарним домом в околі Лондону. Надзорові та призначені на третинність б. головою п. Панчуком фондом українських інвалідів, стали

використанні щойно тепер, в досить складних обставинах, новозібраними керівними органами СУЕ-у. Набуття такої посілости для інвалідів, є величким досягненням, але і горлошани, що місцева українська суспільність, перед британськими-господарями цієї країни, доказала таку велику національну солідарність і стала в захист всіх братів позбавлених фізичної спроможності запрошувати на себе, дарчи їм матеріально за-безпечення.

Таких і подібних чинів, що якразо впадуть в очі, можна навести далеко більше, але не маємо на меті робити заключення надокінчених чинів і дій що стоять перед керівними органами СУЕ-у. Спізираючи центральні СУЕ з тереном і навпаки терену з централею, та взаїмне поміч і довіра швидко виправдали себе; тобто, спільними силами новозібраних керівних органів СУЕ-у, Окружних Рад, Управ Відділів і Осередків СУЕ-у та широкого загалу членства, врятовано єдність і організованість місцевого українського громадянства в єдинокій суспільно-громадській установах СУЕ-і.

Значення єдиної центральної, об'єднаної широкі круги українського громадянства Установи, на терені Великої Британії, є особливо великим не тільки під кутом локальних справ і життєвих потреб, але і під кутом загально-українським, тобто, визвольної української справи. Тому напередодні Надзвичайних Зборів СУЕ-у, що мають поставити край наслідкам діяльності б. голови п. Панчука, - зрадіють стваренню факт, що Союз Українців у Великій Британії, як той корабель що затонув на мілині під керівництвом невдалого капітана, знова рушив вперед і побідило вишвирав на чисті води. Великі завдання, які стоять перед цілою українською еміграцією, перед воїми українськими, політичними, громадськими і виконними установами, з кожним днем прибірають на разі і значенню, але тми силами зоблигається довго-очікуваний цілісний український народом момент з якому рівнатиметься майбутнє української нації.

Вірно, що українське громадянство в Великій Британії, гідно за-репрезентує весь поковелему батьківщину і прикиньється своїм майном, працею, пожертвами, всім чим тільки може, до виконання обов'язків української еміграції перед воїмочор Україною.

ПРИКЛАДИ "ТВОРЧОГО ПІДКОЛУ" ЧИ БРАМУ МОРАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ?

Мельниківське "Українське Слово" що виходить в Парижі з 16 вересня ц.р., з температуром найбільшого партійного захоплення, розмішалося про "великі успіхи" Загальних Зборів "Комітету сприяння УРРаді" в Бельгії. Але партійні друковані артіки на шпальтах "У.С." нас не вквуть, лавуть нас та не неfortunні виступи на. редакторів "Української Думки", що на її сторінках систематично пропагують статті і події, які змістом в духом є дуже сумнівної моральної вартості.

З ч. 89, "УД" пишучи про Загальні Збори "Комітету сприяння УРРаді" в Бельгії, поручає їх своїм читачам за найкращий приклад: "Діловий процес з'їзду був прикладом творчого підходу до питань організованого громадського життя"... - так пише "УД". Зовсім іншої думки і оцінки про цей з'їзд, є "Вісті" - орган Українського Допомогового Комітету в Бельгії. Про сам з'їзд і "його творчий підхід" бельгійські "Вісті" пишуть: "4 вересня в Львені, в залі соціалістичного "Насон ді Пелль", відбулися Установчі Збори Комітету Сприяння УРРаді. Не був там присутній т.є. оповені/їшої "завдання" відповідальність "завданням" оповені/їшої до СУЕ-у - ред./, тобто, невеликої групи людей, яких чужа буть-же здорова ідея - далеко далеко від організованого громадського життя і етики, які керувались геолом: "Як не в прикладі, то нехай на буде нікого", хотіли за режимою підступної ліквідації Вілії УРР та безправного пригноблення його майже, збудувати євща новину, який підібраний популярну під цю нову назву "Комітету Сприяння УРРаді".

"Укр. Думка" чомує наскрочити громадську і національну свідомість цього з'їзду, "невинно" покчає для об'яснення ефекту, що: "На Зборах Комітету Сприяння УРРаді, був так прогучний голова УДК в Бельгії, шт. М.Давров".

Як привітали наші президо-демократи голову Укр. Допомогового Комітету в Бельгії, оповіють про це також "Вісті", в яких читаємо:

"Модульний до слова жисте на три ухваляні спеціально запрошенні Голова УДК і виконавчий ресорту внутрішніх справ ЗО УНРади на Бельгії п. м.р. М. Дьобю порушив тільки питання невідомості Богослуження та питання безправного домагання Комітету Сприяння від УНРади, його зміни на становищі виконавчого ресорту внут. справ та наклепів щодо недовіри до нього з боку українського робітництва, що було опубліковано в "Укр. Вісник". Далше опомує "Зісті" як у відповідь, на м.р. Дьобю брутально накинулося п.п. Кітка, Бойко, Якимів, Скіба і інші. Не одержавши дозволу на дальшу участь в дискусії, чи бодей на висловлення справ, накинутих наклепшиками, м.р. Дьобю - Голова УДК, був змушений подякувати за запрошення і опустити залу нечесної гри. Так виглядала ділова "участь" Голови УДК на Зборах Комітету Сприяння УНРади.

Про "діловий перебіг" З'їзду, його "творчість" і т.п. найкраще говорять ухвалені ним "резольції". "Зісті" пишуть: "Резольції до їх відавчез голова рез. комісії п. Скіба, представляли собою довгу безсмістовну нязку аморальних безсовісних наклепів на УДК вилучно зі справ Українського Дому, на СУМ, Християнський Спидикат на чолі з п. Пришляком, Жіночу Секцію; а далі, збори мали перетворитися в своєрідний суд і вивести засуд на ОУНР, за те, чога в діловості вона нідеки не робила; і цілий ряд безглузких місенітниць, які тільки міг промислувати безвідповідальний розум п. Скіби та його коротко-зорких однодумців. Проти резолюцій різко заперестував Голова Зборів п. Макаренко"...

Так виглядав перебіг Загальних Зборів Комітету Сприяння УНРади, а про його "приклад творчого підходу до питань організованого громадського життя" і моральну вартість, самі читачі висловлять свою думку...

Наз тільки дивує чим керуються редактори "УД" до в такій неосвіщеній опосіб інформують своїх читачів. Про Загальні Збори СУБ-у, "Укр. Думка" інформувала, що вони були далекі від об'єктивності, та проходили під "тупотіння та сміх невдоволення, поруч оплесків" і т.д. Про З'їзд ЦНУБ /в Німеччині/ інформувала, що він відбувся "дуже односторонньо" за партійним принципом, в висліді чога серед загалу українського громадянства в Німеччині "запришчається" щораз менше заінтересованим справами ЦНУБ. Це більше заприштили редактори "УД" на Зборах УДК в Бельгії, які також за інформаціями "УД" відбулися під "тупіт, сміх та п'яні вигуки"... Так пише і інформує громадянство, орган суспільно-громадської Установи, про українське організоване громадське життя в світі, і навіть, на власну Установу СУБ, кидеє чорне дезорієнтуюче світло... За це всяка "творчість" опозиції типу місцевого "УБ", находити в "УД" не тільки сміхаті, але і безсмітну рекламу.

Діляність групи ворогобників, що ведуть серед укр. громадянства розкольникську акцію, пописуються амбіціями, шантажами, провокаціями і т.п., за редакцій редакторів "УД", мала б бути "прикладом творчого підходу до питань організованого громадського життя". Якими засадами громадської моралі, керуються п.п. редактори "УД", що шлять очі своїм читачам лезевими непровіреними, так сумнівної вартості, статтями та "інформаціями" про українське життя?...

-0000000-

Б.Р.Вагрич.

ВЕЛИКИЙ КРАЙОВИЙ ЗЛВИГ СУМ-у

15-16 жовтня ц.р. в Манчестері відбувся великий крайовий злвиг СУМ-у в негоді Св'ята УНА. Крайовий злвиг СУМ-у, що перемінився в масовий з'їзд українського громадянства, є безсумніву найбільшою дотепер вивау ідейної і політичної солідарності з Воєнчою Україною.

З'їзд цей, є наявним запереченням наклепів на українське суспільство, що воно мовляв, здеморалізоване, зневірене й збіджує до всякого оргнізованого суспільно-громадського життя. Національна зрілість українських народних мас, далеко перевернує туповорість партійних "лідерів" і під впливом хворобливої уяви своєї "вищості" над "темною масою".

Понад чотири тисячі українців і українок, молоді і старших громадян /Докінчення на останній стор./

ДОКЕРТЗИ

ДЛЯ БІЛЦІВ УПА ВЛОЖИЛИ:

В нагоду вінчання п-ва Замулінських гості вложили для білців УПА - 6 Ф. 10 ш.

Учасники Академії відновлення УСД Збчерни в гостелі Каєт Ренкіне вложили для білців УПА - 3 Ф. 2 ш.

Українці гостелю Зінчєс за ініціативою д. С. Сакуняка вложили - 1 Ф. 8 ш.

Українці гостелю Кюгейт Стріт за ініціативою д. Мура вложили - 2 Ф. 17 ш. 6 п.

Мемканці гостелю Згайтчерч вкслали одну пачку, а одну д. Морчун з в біллях і убранням.

Пан М. К о б а с ь к /Лайчестер/ вложив для білців УПА - 5 Ф.

Пан С. К а м і н с ь к и й /Лайчестер/ вложив для білців УПА - 3 Ф.

Пан М. К р и в ь о к /Лайчестер/ вложив для білців УПА - 3 Ф.

Пан Е. К о с т і в /Лайчестер/ вложив для білців УПА - 2 Ф.

По 1 Ф. для білців УПА вложили; Т. Ярек, В. Пєда, С. Гаврилюк, С. Рокєцький.

По 15 ш. вложили; П. Сльницький, В. Кухар, Г. Кухина.

По 10 ш. вложили; Сірин, Чєс, Б. Бєчок, М. Кузичин, М. Кутнір, С. Гербує, М. Карабікович, М. Краєць, П. Ганка, Б. Колодїй, П. Гаврилів, В. Іванюк, С. Кухта, М. Ковач, В. Кокіль, О. Кєсплянин, П. Ільченко, М. Гаврилюк, П. Гєразимів, М. Кєсєнко, Е. Кєстєшин, П. Кухтар, О. Гєлуєка, В. Кушлин, З. Григорєв, В. Ярує, Я. Ярєв, С. Сєва, В. Пєрєбаньк, Д. Губєк, Д. Смодїй, Л. Курдїяка.

9 ш. вложив І. Кєвєцєвєнєко. 6 ш. вложив Вєхєр.

По 5 ш. вложили; В. Гєвєцький, Д. Вєрєвє, С. Кухар, В. Солєко, Б. Лєвєницький, Г. Вєскєлєнєко, А. Фуритєй, О. Вєлєбєрєв, В. Кузичиний, П. Сєгірєнєко, І. Кєпєльцєв, М. Адемєк.

По 4 ш. вложили; В. Вєсєлєнєко, В. Олєвєрєвєк.

По 3 ш. вложили; П. Кухєр, Г. Янєвєцькє, М. Кєстєк. 3 ш. 6 п. вложив В. Кїт. 2 ш. 6 п. вложила К. Лєвєницька.

По 2 ш. вложили; В. Лєвєцький, С. Нєвєсєлєнєць, С. Тємєкєй, В. Кульнєцький, П. Аполєн, Д. Цигєнєко, П. Сєндєр, М. Мїдєнєко, М. Вєсєлєнєко.

НА ФОНД ОУН вложили:

По 1 Ф. вложили; Сєлєвєй, Вєрєвє, Кєлєн, Сєкїя, І. Мєнєчє, І. Лїєсєвий, Дуб, Стрїй, Кєвєкє, Здєрєвєкє, Грїчєнєкє, Гєй, Твєрєкий.

І. Сєкєлє - 12 ш. 6 п., Вєсєлєвєкє і Крєзї - 8 ш.

По 10 ш. вложили; В. Гєрє, В. Янє, Г. Лїшєнє, О. Зєвєлє, Д. Крєк, Вєрє, Кєм'єнєий, Сєвєвєкє, Крєк. Вїмєй - 6 ш.

НА ФОНД "УКРАЇНСЬКІ ВІСНІ" вложили:

1 Ф. вложив д. Ясєнє.

По 5 ш. вложили; М. Пєйєкєш, М. Хєптїй, М. Дєлєчєнєкє, М. Брєхєнє, М. Сємєгє.

НА ПРЕС-ФОНД "ВІСВОБОДНОГО ВІСНУ" вложили:

Друє Кїєв - 3 Ф. 4 ш. 6 п., Чєрнєгєрє - 3 Ф. 16 ш., Дуб - 3 Ф., І. Тєпєлє - 1 Ф. 5 ш., С. Зєлєвєкєй - 1 Ф. 13 ш. 6 п., М. Ярєк - 1 Ф., Зєнєвє - 12 ш., Сєчє - 12 ш., Сєчє 15 ш.

По 10 ш. вложили; Лєк, Бурєй, Дєлє, Кєвєрє, Бурєвїй, Зєлєвєкє, Грєб, Брєк, Янєр, Мєдєвїлє, Ігєр, Кєлєвє, Сєлєкє, Чєпєлєтє, Т. Рєвєчєкє, Зрє.

По 5 ш. вложили; Стрїєлє, Вїлєй, Вєчєй, Гєй, С. Сєлєвєкє, М. Кїнєк, М. Кєвєлєкє, М. Мєк, Я. Ієтєчєвєкєй, Грїєнєкє, Я. Вєдєкєрєвєкєй, П. Аєдєрєвєкєй.

Сєчє - 7 ш., Прєкїєвє - 8 ш., Гєлєвєкє - 7 ш., І. Кєстєвє - 4 ш., Мїхєлє Лєгїєкє - 6 ш., Вєхєр - 6 ш. 8 п., П. Сїкєрєкє - 4 ш., С. Тєлєкє-4 ш.

По 3 ш. вложили; М. Кушєнє, З. Мїхєлєвє, В. Вєвєлє, М. Вєрєлєвєкєй, З. Вєлєчєкє, М. Вєсєлєкє, І. Мєзєкєлє, Сєвє, Вєрєкє, В. Лєгїєкє.

По 2 ш. 6 п. вложили; Сєрє, П. Гєй, Сїрєй, Лєлєкє, Сєвєлєнєкє, Грїчєвє, Прєт, Янєр, М. Тєрєчєлєкє, С. Сєдєрєкєй, Сєдєрєкєй, М. Чєкєлє, М. Кїє,

І. Легкий, М. Богів, І. Верхола, Д. Шитур, Сорочак, В. Наконечний, В. Калан, С. Лешини, О. Вітик, В. Мищенко, Микола Коронатницький, Мирон Бегей, Михайло Самбір, Василь Гавриш, І. Кузліновський, П. Грибняк.

По 5 п. зложили; Ф. Оленко, С. Іванців, Д. Липка, І. Здолини, М. Дух, І. Бадняк, П. Бюккуп, Зоя Саранчук, М. Петруняк, І. Грабовецький, Я. Хан, С. Клопотюговський, С. Лапчиновський, В. Рижанич, Д. Васильків, М. Пошкіро, Р. Сас, І. Серета, П. Макаруч, В. Кучера, І. Семфон, В. Сарахан, І. Мороз, М. Глухий, Д. Гриняк, А. Голух, Г. Підгаєцький, С. Цибура, С. Сачулак, А. Сявко, С. Вінтюк, О. Приляк, Венців Зеновій, С. Вадук, С. Тимків, В. Васильшин, С. Василик, І. Ярема, С. Рудницький, Пак, Лебедь, І. Романюк, Я. Байкевич, А. Демалик, І. Торванин, Сулима, Дуб, Вютрий, Ію, Смерть, Сало, Гай І., Буревій, Стріла, Тихий, Смерека, Граніт, Кіт, Козак, Магале, Явір.

По 1 п. 6 п. зложили; Граб, Лют, Цко, Волошук, Маслій, Гула, Кураванка, П. Кульчак.

По 1 п. зложили; М. Фидяк, І. Повшик, О. Батрин, І. Галик, В. Янишевський, С. Когут, Вікар Светахій, Скола, П. Михальчини, Т. Кірик, Чабан, І. Ішколо, А. Вишняк, В. Ладний, Гаврилюк, Іокра, Кли, Свот, Вовк, Возула, Вир, Заліовський, Вільшанецький, Смадич.

По 6 п. зложили; Лко, Промінь, Крук, Ворон, Сак, Чорний, Острів, Отиранка, Мільчановський, Пак, Кавич, Качур, С. Сухинький, І. Воаний, І. Пелех.

На весілля за ініціативою д. Гліба гості зложили на прес-фонд "В. П." - 2 Ф. 6 п.

ВОІМ ПЕРТВОЛАВЦЯМ - ШИРО ДЯКУЕМ.

ВЕЛИКИЙ КРАДОВИЙ ЗДВИГ СУМ-У
/ Докінчення зі стор. 28. /

з'їхалися зі всіх сторін британського острова, щоб бути свідками досягнень і розвитку СУМ-у, та щоб разом з молоддю стати лицем до поневоленої, але волісної України; заманіфестувати свою волю і готовість боротися зовсім ці великі ідеали, за які борються і змиряють країні сини і дочки України. Це ніколи, жодне англійське місто, не бачило такого великого українського зданту. Тому не мало дивувались мешканці мільйонного Манчестеру, коли майже ціла дільниця Чітгем Гілл Роуд, була переповнена автобусами та безперервно напливаючими масами українців. Не тільки з південної і північної Англії, але навіть з далекої Валії і Шотландії, з'їжджалися більшими або меншими групами, маси українського робітництва, що не знає сім'яної атоми, не жадає матеріальних видатків, тоді, коли честь і обов'язок вимагають вияву солідарності з своїм великим народом.

В першому дні свята з суботу, при участі понад тисячу осіб у зиповній на берези землі, відбулась св. "точна Академія. Після відкриття З'їзду Головою Крадового Комітету СУМ-у п. Шкавритком, відчитано привіт від ЦК СУМ-у, а відтак особисто зложили привітання: Гол. СУБ-у - зр. фундак, Гол. Ок. Ради СУБ-у - прол. Долинський, делегат Об'єднання б. Воєнів Українців - п. А. Вілюсь і інж. Скоропідський. Командант Св. "ата п. Гринюк виголосив доповідь, але надзвичайно цікавий і змістовний реферат, присв. "ачений Св. Бодворість і віра воєнної України, геройський змаг СУВ, УПА і революційно-визвольного проваду УГВР, над якими знову гордо повіяло знамено Св. Покровського борога - імперіалістичну Москву. Деклямації, хоромі і танцювальні виступи і т.п. зжомували сили сумівців і суміжок, оставили на припадні гарне враження і бодворий настрій.

В неділю, св. "ато зпочинається вже з десятою год. ранку, на гарній, величній площі, при участі понад чотири-тисячної маси народу. Премова Командового служення з супроводі хору, прекрасна глибоко-впорумана і зарпачі бодворі промова б. Гурялка, виступи і пошми сумівців і суміжок і інші точки свята, пройшли з повним успіхом. Св. "ато закінчено національним гимном.

"... У К Р А Ї Н С Ь К А Н А Ц І О Н А Л Ь Н А Р Е В О -
Л Ю Ц І Я в Е П О Х А Л Ь Н О Ю , І С Т О Р И Ч Н О - Т В О Р Ч О Ю , У Н І В Е Р С А Л Ь Н О Ю .
У К Р А І Н С Ь К А Н А Ц І О Н А Л Ь Н А Р Е В О Л Ю Ц І Я П Р И Н Е С Е У К Р А І Н І Т А У С І М
П О Н Е В О Л Е Н И М М О С К В О Ю Н А Р О Д А М Н Е Л І Ш Е В И З В О Л Е Н Н Я Н А Ц І О Н А Л Ь -
Н О - П О Л І Т И Ч Н Е , С О Ц І А Л Ь Н Е , Г О С П О Д А Р С Ь К Е І К У Л Ь Т У Р Н Е , А Л Е
Н О В И Й Л А Д І Н О В І К У Л Ь Т У Р Н О - Ц И В І Л І З А Ц І Я Н І В А Р Т О С Т І .
У К Р А Ї Н С Ь К А Н А Ц І О Н А Л Ь Н А Р Е В О Л Ю Ц І Я М У С И Т Ь Р О З Г О Р Н У Т И С Я Н А
В С І П І Д З Е М Е Л Ь С Ь К І П Р О С Т О Р И , Д Е Т І Л Ь К И Ж И В У Т Ь У К Р А І Н Ц І І
О Ч О У И Т И В С І П О Н Е В О Л Е Н І Н А Р О Д И , Щ О Б З А П А Х У В А Т И М О С К В У З О
В С І Х С Т О Р І Н І Н А В С І Х Т Е Р Е Н А Х Т А Д О В Е С Т И Д О П О В Н О Г О
Р О З В А Л У І О С Т А Т О Ч Н О Г О З Н И Щ Е Н Н Я М О С К О В С Ь К О - Б О Л Ї Ш Е В І З І Ц Ь К О Ю
І М П Е Р І Я . . . "

/ Д . М и р о н - О р л и к /

Н А С Х О Д І Е В Р О П И Н Е М О Ж Е Б У Т И М И Р У Б Е З С А М О С Т І Я Н І

У К Р А І Н Ц І

Г Е Т Ї Б О Л Ї Ш Е В І З І Ц Ь К У Д И К Т А Т У Р У Н А Д Е В Р О П О Ю :

Х А Й Ж И В У Т Ь С А М О С Т І Я Н І Д Е Р Ж А В И У С І Х Н А Р О Д І В :